

کد مدرسه

دفترچه شماره ۱

آزمون

۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱/۲۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	—	کل کتاب	فصل ۲ (درس ۲) فصل ۳
علوم و فنون ادبی	کل کتاب	—	فصل‌های ۳ و ۴
جامعه‌شناسی	کل کتاب	—	درس‌های ۶ تا ۱۰

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۱- اگر گزاره‌های $p \vee r$ و $p \wedge r$ دارای ارزش یکسان باشند و q گزاره دلخواه باشد، ارزش گزاره $(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow q$ کدام است؟

(۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) هم‌ارزش با گزاره q (۴) هم‌ارزش با گزاره $\neg q$

۲- در کدام گزینه، خطای محاسباتی وجود ندارد؟

$$\begin{aligned} (1) \quad x^2 + 25 = 0 &\Rightarrow x = \pm 5 \\ (2) \quad a > b &\Rightarrow a^3 > b^3 \\ (3) \quad |x + y| &= |x| + |y| \\ (4) \quad \sqrt{a - b} &= \sqrt{a} - \sqrt{b} \end{aligned}$$

۳- اگر $f(x) = \begin{cases} \frac{x+3}{2\sqrt{1-x}} & x < 1 \\ [x^2] & x > 1 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(f(0))$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

(۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۱/۵ (۴) صفر

۴- تابع $f(x) = (m-6)x + k - 1$ همانی است. حاصل $m \times k$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۱۰

۵- مطلب ذکرشده در کدام گزینه، نادرست است؟

(۱) تابع علامت، یک تابع چند ضابطه‌ای است و ضمناً پلکانی هم محسوب می‌شود.

(۲) تابع $f = \{(6, 6)\}$ هم ثابت است و هم همانی.

(۳) در تابع همانی، دامنه و برد با هم برابر هستند.

(۴) از رابطه $\text{sign}(-x) = 1$ نتیجه می‌گیریم که x عددی مثبت است.

۶- برد تابع $y = |2x - 4| - 1$ کدام است؟

(۱) $y > -1$ (۲) $y \geq -1$ (۳) $y \leq -1$ (۴) $y < -1$

۷- با توجه به جدول مالیاتی زیر که مربوط به یک شرکت می‌باشد. حقوق کارمندی که ۳ میلیون تومان مالیات پرداخت کرده است، چند

میلیون تومان است؟

حقوق ماهیانه (برحسب میلیون تومان)	نرخ مالیات (درصد)
کمتر از ۲۰	معاف از مالیات
مازاد بر ۲۰ تا ۲۵	۱۰ درصد
مازاد بر ۲۵ تا ۳۰	۲۰ درصد
مازاد بر ۳۰	۲۵ درصد

(۱) ۳۲

(۲) ۳۶

(۳) ۴۰

(۴) ۴۲

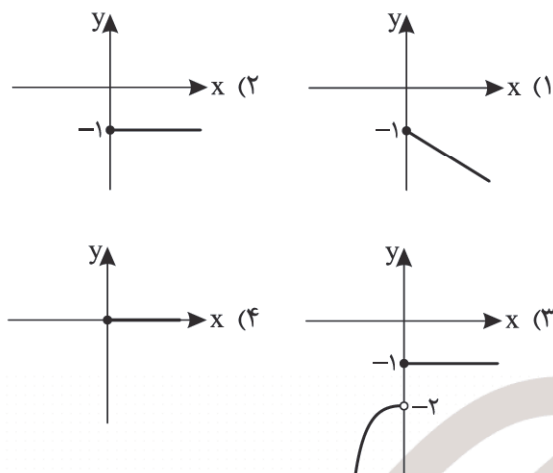
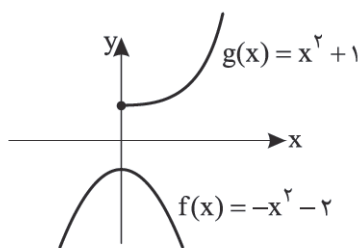
۸- با فرض آنکه $f = \{(-2, 4), (0, 1), (5, 3)\}$ و $g = \{(0, 4), (1, 8), (5, 1)\}$ دو تابع باشند، مجموع اعضای برد تابع $\frac{f^2 - g^2}{f - g}$

کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

محل انجام محاسبات

۹- اگر نمودار توابع f و g به صورت زیر باشد، نمودار تابع $g+f$ کدام است؟

۱۰- توابع $f(x) = [x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 2$ و $g(x) = |x|$ با دامنه $0 < x \leq 3$ را در نظر بگیرید. برد تابع $g-f$ کدام است؟

(۱) $1 < y \leq 2$

(۲) $0 < y \leq 2$

(۳) $0 < y \leq 6$

(۴) $-2 \leq y < -1$

۱۱- در جامعه‌ای که درآمد افراد آن به شکل جدول زیر است، اختلاف شاخص خط فقر به کمک میانه و میانگین کدام است؟

درآمد ماهیانه خانوار (میلیون تومان)	تعداد اعضای خانوار
۲۰	۲
۸۰	۴
۵	۱
۲۷	۳

(۱) ۱

(۲) ۱/۶

(۳) ۲/۸

(۴) ۳/۴

۱۲- در یک شهر، تعداد بیکاران ثلث تعداد شاغلین است. نرخ بیکاری در این شهر کدام است؟

(۱) ۳۳/۳ درصد

(۲) ۵۰ درصد

(۳) ۲۵ درصد

(۴) ۶۶/۶ درصد

۱۳- جملات سوم، هفتم و دهم یک دنباله حسابی به ترتیب $1+2x$ ، $5+3x$ و $5+7x$ می‌باشد. اختلاف مشترک این دنباله کدام است؟

(۱) ۱/۵

(۲) ۱/۲۵

(۳) ۱/۷۵

(۴) ۲

۱۴- مجموع اعداد دورقمی زوج مضرب ۳ کدام است؟

(۱) ۸۴۰

(۲) ۸۷۰

(۳) ۸۱۰

(۴) ۹۰۰

۱۵- بین دو عدد ۳ و ۶۰ تعدادی واسطه عددی قرار می‌دهیم تا همه اعداد تشکیل دنباله‌های حسابی دهند (جمله اول برابر ۳ است). اگر

اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین واسطه برابر ۵۴ باشد، سومین واسطه کدام است؟

(۱) ۶/۵

(۲) ۷

(۳) ۷/۵

(۴) ۸

محل انجام محاسبات

۱۶- در یک دنباله هندسی، مجموع جملات سوم و چهارم برابر ۴ و مجموع جملات پنجم و ششم برابر ۸ است. نسبت مشترک دنباله کدام می تواند باشد؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) ۲ (۳) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۴) $2\sqrt{2}$

۱۷- در یک دنباله هندسی با نسبت مشترک $\frac{2}{3}$ ، جمله اول ۱۵ و جمله آخر $\frac{1}{5}$ می باشد. مجموع این جملات کدام است؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۴۲ (۳) ۴۵ (۴) ۵۴

۱۸- اگر x, y و z جملات متوالی یک دنباله هندسی با جملات نابرابر و جملات xy, x^3 و $4z$ جملات متوالی یک دنباله حسابی باشند، $\left[\frac{z}{x}\right]$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) صفر (۳) ۲ (۴) ۳

۱۹- اگر $a^{-a} = (0.125)^{-a} = \frac{1}{4} \times \sqrt[3]{16} \times 2^{-\frac{1}{3}}$ باشد، در این صورت حاصل تابع نمایی $f(x) = -2^{ax+1}$ به ازای $x = -3$ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) $-\frac{1}{5}$ (۴) $-\frac{1}{25}$

۲۰- نمودار تابع نمایی $f(x) = 2^{ax+b} - 3$ از نقاط $(1, 5)$ و $(-1, 13)$ می گذرد. $f(-3)$ کدام است؟

- (۱) ۲۶ (۲) ۲۹ (۳) ۳۲ (۴) ۳۵

علوم و فنون ادبی

۲۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب، معرف کدام چهره ادبی است؟

- وی در حوزه ادبیات دفاع مقدس رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد، چون کتاب «ظهور».
- وی در رشته ادبیات نمایشی تحصیل کرده؛ در مجله رشد جوان و صحیفه همکاری داشت. «بدوک» فیلم‌نامه اوست.
- وی با مجله‌های «نقش و نگار، کتاب ماه، کیهان و آرش» همکاری داشت؛ «آتش خاموش» اولین داستان اوست.
- بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی و کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر «او» است.

(۱) موسوی گرماردی - سیمین دانشور - جلال آل احمد - اخوان ثالث

(۲) علی مؤذنی - سید مهدی شجاعی - سیمین دانشور - اخوان ثالث

(۳) سید مهدی شجاعی - علی مؤذنی - جلال آل احمد - نیما یوشیج

(۴) علی مؤذنی - سلمان هراتی - سیمین دانشور - قیصر امین‌پور

۲۲- در کدام گزینه همه آثار مربوط به «شعر و نثر دوره معاصر» ادبیات است؟

(۱) چشم‌هایش - ضیافت - مدیر مدرسه - شوهر آهو خانم

(۲) تنفس صبح - زمستان - زمین سوخته - ققنوس

(۳) تنگسیر - آخر شاهنامه - دهکده پرمال - سووشون

(۴) سگ ولگرد - راه‌آب نامه - در کوچه آفتاب - همسایه‌ها

۲۳- کدام مورد بیانگر ویژگی «فکری و زبانی» شعر معاصر تا انقلاب اسلامی نیست؟

(۱) مخاطب شاعر عامه مردم است - سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی ساده چشمگیر است.

(۲) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر آشکار است - واژگان متناسب با جبهه، جنگ و شهادت بیشتر است.

(۳) روح حماسه و عرفان آشکار است - آشنایی‌زدایی و ترکیب‌های بدیع مشخصه شعر است.

(۴) موضوع شعر محدود است و بسیار تنوع ندارد - باستان‌گرایی در زبان شعر این دوره محسوس نیست.

۲۴- کدام گزینه از دیدگاه سبک‌شناسی شعر و نثر دوره معاصر و انقلاب درست است؟

(۱) تفکر انسان‌گرایانه که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، در آثار بعد از انقلاب پررنگ مشاهده می‌شود.

(۲) گرایش به خیال‌بندی، شعر شاعران دوره انقلاب را به شعر بیدل دهلوی و صائب تبریزی نزدیک کرد.

(۳) معشوق در شعر ادبیات معاصر مانند دوره آغازین شعر فارسی آسمانی است.

(۴) بعد از جنگ تحمیلی، گرایش داستان‌نویسی جریان سیال ذهن کم‌رنگ می‌شود و در دهه هفتاد شاهد داستانک‌نویسی و مدرن‌نویسی هستیم.

۲۵- با توجه به تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدام موارد نادرست است؟

(الف) در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم بسیاری از اصطلاحات علمی و سیاسی از راه ترجمه متون عربی وارد زبان فارسی در می‌شود.

(ب) شاعران قرن چهارم بیشتر به واقعیت‌های بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو عرفان و تصوف فراتر نمی‌رفت.

(ج) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم «حماسی، مدحی و غنایی» بود.

(د) در عهد سامانی موضوعات «حماسی، ملی و تاریخی» بیشتر در نثر به کار می‌رفت.

(ه) نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن پنجم معمول گردید ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

(۱) ب و ه (۲) الف و ج (۳) الف و د (۴) ج و د

۲۶- با توجه به توضیحات برابر گزینه‌ها، کدام مورد نادرست بیان شده است؟

(۱) «و این را نام، شاهنامه نهادند تا خداوندان دانش اندرین نگاه کنند و فرهنگ شاهان و مهتران و فرزنانگان و کار و ساز

پادشاهی و ... را بدین نامه اندر بیابند.» (از کتاب شاهنامه ابومنصوری که به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد).

(۲) «از ایشان فتوی‌ای کرد که روا باشد که این کتاب را به زبان پارسی گردانیم. روا باشد خواندن و نبشتن تفسیر قرآن به

پارسی مر آن را که او تازی نداند.» (از کتاب تفسیر طبری نوشته محمدبن جریر طبری)

(۳) «و هرگاه که جامه از کتف برداشتی، خلق را به جادوی چنان نمودی که این دو اژدهاست و ازین قیل. مردمان ازو

بترسیدندی؛ و عرب او را ضحاک گفتند.» (از کتاب تاریخ بلعمی که ترجمه کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» است).

(۴) «ملک گفت: آورده‌اند که بازرگانی غلامی داشت دانا و زیرک سار و بیدارخت. بسیار حقوق بندگی بر خواجه ثابت گردانیده

بود و مقامات مشکور و خدمات مقبول و مبرور بر جراید روزگار ثبت کرده.» (از کتاب مرزبان‌نامه سعدالدین وراوینی)

۲۷- همه گزینه‌ها به استثنای دارای یکی از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی هستند.

- (۱) ای ناله پیر خانقاه از غم تو
(۲) هر آن کسی که تو را روز رزم دید سوار
(۳) الا تا نرگس خوبان همی بر مشتری تابد
(۴) چشم ز غمت به هر عقیقی که بسفت

۲۸- توضیح برابر کدام یک از گزینه‌ها به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) و بدان که نخستین چیزی که حق تعالی آفرید، قلم را آفرید، چنان که پیغامبر علیه السلام فرمود: «اول ما خلق الله تعالی القلم ... (نثر قرن چهارم - تاریخ بلعمی)
(ب) کردگار نامدار، بنده نواز آمرزگار منم، مرا پرستید که جز من معبود نیست؛ مرا خوانید که جز من مجیب نیست ... (نثر قرن چهارم - کشف الاسرار ابوالفضل میبیدی)
(ج) چنین آورده‌اند که نصر بن احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان، ایام ملک او بود، و اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود ... (نثر فنی قرن ششم - چهار مقاله نظامی گنجوی)
(د) ای خالقی که راهنمایی؛ و ای قادری که خدایی را سزایی؛ جان ما را صفای خود ده، دل ما را هوای خود ده. (نثر موزون قرن پنجم - خواجه عبدالله انصاری)
(ه) آورده‌اند که زغنی بود. چند روز بگذشت تا از مور و ملخ و هوام و حشرات که طعمه او بود، هیچ نیافت که بدان سدّ جوعی کردی. (نثر ساده قرن چهارم - مرزبان نامه سعدالدین وراوینی)

- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ج و د (۴) ج و ه

۲۹- ترتیب آرایه‌های «حسن تعلیل - اغراق - موازنه - اسلوب معادله» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) هر شب‌نمی در این ره صد بحر آتشین است
(ب) بند پیش سیل بی‌زنهار نتواند گرفت
(ج) نرگس مست که چشمش همه شرم و ناز است
(د) می‌خرم خار جفایش را به جان
(۱) ج، ب، د و الف (۲) الف، د، ب و ج (۳) ب، الف، د و ج (۴) ج، الف، د و ب

۳۰- آرایه‌های بیت «گرچه از گفتار شیرین چون شکر دل می‌بری / از شکر ای طوطی شیرین سخن غافل مشو» در کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) حسن تعلیل - کنایه - واج‌آرایی - تشبیه
(۲) واژه‌آرایی - حس‌آمیزی - تشبیه - استعاره
(۳) حس‌آمیزی - واژه‌آرایی - اسلوب معادله - استعاره
(۴) واج‌آرایی - کنایه - اسلوب معادله - حسن تعلیل
۳۱- آرایه‌های زیر کدام ابیات «هر دو» درست است؟

- (الف) بلبل سوخته از بس که برآورد نفیر
(حسن تعلیل - اغراق)
(ب) صحبت رنگین لباسان بی‌غمی می‌آورد
(حسن تعلیل - اغراق)

- (ج) عشق برخاست که من آتش عالم سوزم
(حسن تعلیل - اغراق)
(د) هم سبب حزم تو را کوه به زیر رکاب
(حسن تعلیل - اغراق)

- (الف) الف و ب (۲) ب و د (۳) ج و د (۴) الف و ج

۳۲- در کدام گزینه آرایه‌های «اسلوب معادله - حس‌آمیزی - استعاره - کنایه» می‌بینید؟

- (۱) فیض روشن دل به نیک و بد برابر می‌رسد
(۲) خنجر فتنه چو گشت کند در ایام تو
(۳) سختی رسد از چرخ به نازک‌سخنان بیش
(۴) چنین که همت ما را بلند ساخته‌اند
(۱) پرتو مه می‌فتد یکسان به آباد و خراب
(۲) خنجر خصم تو گشت خنجر او را فسان
(۳) با سنگ سر و کار بود شیشه‌گری را
(۴) عجب که مطلب ما در جهان شود پیدا

۳۳- در کدام ابیات به ترتیب آرایه‌های «ایهام، ایهام تناسب، حس آمیزی و لف و نشر» به کار رفته است؟

- (الف) از زبان چرب و نرم خلق دارم وحشتی
(ب) گفت بی‌پروانه نتوان یافتن
(ج) همی بوییم هر ساعت همی نوشیم هر لحظه
(د) آن جا که مهر عشق کند ذره پروری
- (۱) ب، د، الف و ج (۲) ب، ج، د و الف (۳) د، ب، ج و الف (۴) ب، ج، الف و د

۳۴- در کدام گزینه به آرایه‌های ادبی بیت زیر به درستی اشاره شده است؟

- «خار شوق از پای مجنون غمت نتوان کشید
شیر کی خواهد جدا بیند ز ناخن چنگ را»
- (۱) حسن تعلیل - تشخیص - مجاز - تشبیه
(۲) اسلوب معادله - استعاره - مجاز - حس آمیزی
(۳) ایهام تناسب - استعاره - کنایه - اغراق
(۴) تشبیه - اسلوب معادله - کنایه - مجاز

۳۵- آرایه‌های ادبی ذکر شده زیر همه ابیات درست است، به جز.....

- (۱) تلاش مطلب نایاب ما را داغ کرد آخر
(۲) از آن از دیدن خورشید در چشم آب می‌گردد
(۳) شنیدنی است سرانجام کار دیدن‌ها
(۴) پامال غارت نفس سرو یأس نیست
- جهانی رنج گوهر برد جز دریا نشد پیدا
(مجاز - اسلوب معادله)
که مالیه است روی زرد خود بر آستان تو
(ایهام تناسب - حسن تعلیل)
نگه به گوش بدل کن که عالم آواز است
(تشبیه - حس آمیزی)
صبح مراد ما که گلشن نادیدن است
(استعاره - تضاد)

۳۶- در چند بیت آرایه «ایهام» و در چند بیت آرایه «ایهام تناسب» دیده می‌شود؟

- ز شور حیرت من گوش عالمی باز است
● دور از تو در جهان فراخم مجال نیست
● آسمان با آن کجی شمع بساطش راستی است
● می‌ساختم چو بربط و می‌سوختم چو عود
● بگذشت و نظر بر من بیچاره نیفکند
- (۱) دو - سه (۲) سه - دو (۳) چهار - یک (۴) یک - چهار
- نگه به پرده چشمم، هجوم آواز است
عالم به چشم تنگدلان چشم سوزن است
حلقه چشم کمان نظاره داند تیر را
زیرا که چاره دل من سوز و ساز بود
او با دگران و من مسکین نگرانش

۳۷- در کدام گزینه کلمه یا کلمات قافیه استعاره دارند؟

- (۱) مگر کاین آتشت بی‌دود گردد
(۲) که نتوان راه خسرو را گرفتن
(۳) به مشگو رفت، پیش مشگ‌مویان
(۴) فرود آرید، کآن مهمان عزیز است
- وبال اخترت مسعود گردد
نه در عقده مه نو را گرفتن
وصیت کرد با آن ماه‌رویان
شما ماهید و خورشید آن کنیز است

۳۸- به ترتیب قافیه چند بیت «قاعده دو» است و چند بیت دارای «ذوقافیتین» است؟

- مرا غله تنگ اندر آمد درو
● مرا تکیه جان پدر بر عصاست
● یکی سر برآر از گریبان غم
● نشاط جوانی ز پیران مجوی
● از آن مرد دانا دهان دوخته است
● آتش است این بانگ نای و نیست باد
- (۱) چهار - یک (۲) سه - سه (۳) چهار - دو (۴) سه - دو
- شما را کنون می‌دهد سبزه نو
دگر تکیه بر زندگانی خطاست
به آرام دل با جوانان بچم
که آب روان باز ناید به جوی
که بیند که شمع از زبان سوخته است
هر که این آتش ندارد نیست باد

۳۹- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری تقطیع کدام سروده شعر نو غلط است؟

- (۱) دردا که چون جوانی ما پایمال گشت: (_ _ _ _ _)
- (۲) روزی تمام باغ را تسخیر خواهد کرد: (_ _ _ _ _)
- (۳) نور در کاسه مس چه نوازش‌ها می‌ریزد: (_ _ _ _ _)
- (۴) در آینه دوباره نمایان شد: (_ _ _ _ _)

۴۰- نام وزن زیر کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- (۱) بلبل‌ی برگ گلی خوش‌رنگ در منقار داشت
(رمل مثنی‌م محذوف)
- (۲) بنایم به بزم محبت که آنجا
(مقارب مثنی‌م محذوف)
- (۳) باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد
(رجز مثنی‌م سالم)
- (۴) بگفت از دل شدی عاشق بدین‌سان؟
(هزج مسدس محذوف)

۴۱- در کدام بیت اختیارات شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال، آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن و هجای بلند پایان مصراع» دیده می‌شود؟

- (۱) نگذرد یاد گل و سنبلم اندر خاطر
- (۲) سعدی اندر کف جلاد غمت می‌گوید
- (۳) دست من گیر که بیچارگی از حد بگذشت
- (۴) سر بنه گر سر میدان ارادت داری

۴۲- اختیارات شاعری ابیات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- «نی از تو حیات جاودان می‌خواهم
نی کام دل و راحت جان می‌خواهم»
- (۱) قلب - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
- (۲) ابدال - هجای بلند پایان مصراع
- (۳) قلب - ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- (۴) امکان حذف همزه - تبدیل هجای کوتاه به بلند - فاعلاتن به فعلاتن

۴۳- اختیارات شاعری در زیر کدام بیت نادرست نوشته شده است؟

- (۱) از سر غیرت هوا چشم ز خلق دوختم
(قلب - تغییر کمیت مصوت‌ها)
- (۲) غم آن نیست که بر خاک نشیند سعدی
(ابدال - فاعلاتن به جای فعلاتن)
- (۳) سه بوسه همی خواهم منعم مکن ای دوست
(هجای بلند پایان مصراع - ابدال)
- (۴) از باغ مکن بیش بنفشه که بنفشه
(قلب - هجای بلند پایان مصراع)

۴۴- همه گزینیه‌های زیر را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد، به جز

- (۱) چشمان تو ترک دل عاشق نتواند
- (۲) گذشتن از جهان ناید به پای همت هر کس
- (۳) سرمای سرد مهری گل بود در چمن
- (۴) تا در زمین رسیده باران شرار گردد

۴۵- با توجه به رباعی زیر کدام گزینه نادرست است؟

«این کهنه رباط را که عالم نام است
بزمی است که وامانده صد جمشید است
و آرامگه ابلق صبح و شام است
قصری است که تکیه گاه صد بهرام است»

- (۱) در رباعی آرایه های «استعاره، تضاد، کنایه و تلمیح» به چشم می خورد.
- (۲) سه بار اختیار وزنی «ابدال» وجود دارد و «چهار بار حذف همزه» به چشم می خورد.
- (۳) بیت «سفله طبع است جهان بر کرمش تکیه مکن / ای جهان دیده، ثبات قدم از سفله مجوی» با رباعی هم مفهوم است.
- (۴) برش دوم رباعی «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع» است.

۴۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات یکسان نیست؟

(۱) چو بلبل روی گل بیند زبانش در حدیث آید
(۲) کسم آواز را باشد آوازه تیــــز
(۳) اگر پای در دامن آری چو کوه
(۴) چو غنچه گرت بسته بودی دهن

۴۷- مفهوم کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

(۱) دانه باشی مرغانست برچنند
(۲) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست
(۳) الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است
(۴) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند

۴۸- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

(۱) پشت گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند
(۲) ای به عدل تو جهان یافته از جور نجات
(۳) بغداد دار ملک شد و بزم نوبهار
(۴) ای آفتاب شاهی تخت آسمان توست

۴۹- کدام ابیات مفهوم مشترکی دارند؟

(الف) گریه دایم سیاهی را نبرد از بخت من
(ب) می خواه، که بدخواه به کام دل تو گشت
(ج) شدم به دریا غوطه زدم ندیدم در
(د) با عیش و شادکامی باشی همیشه همدم
(ه) کنون نگر که ز بخت جوان و دولت پیر

(۱) ب، د و ه (۲) ب و ه

۵۰- مفاهیم «بی نیازی از خلق - وفاداری عاشق» در کدام ابیات به ترتیب آمده است؟

(الف) با کمال احتیاج از خلق، استغنا خوش است
(ب) ملامت از دل سعدی فرو نشوید عشق
(ج) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد
(د) سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای
(ه) تو نه مرد عشق بودی خود از این حساب سعدی

(۱) الف، ب و ه (۲) د، ب و ج (۳) الف و ب (۴) د و ه

- ۵۱- امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع، چه موقعیت دوگانه‌ای را ایجاد کرده‌اند؟
- ۱) از یک طرف باعث ایجاد مهم‌ترین منازعه هویتی در سطح جهان، با بستر رسانه و فضای مجازی شده است و از طرف دیگر باعث شده است تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند.
 - ۲) از سویی تعامل فرهنگی را از سطح محققان و تولیدکنندگان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف کنندگان فرهنگی منتقل کرده است و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.
 - ۳) از سویی باعث شده است تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.
 - ۴) از یک طرف تعامل فرهنگی را از سطح محققان و تولید کنندگان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف کنندگان فرهنگی منتقل کرده است و از طرف دیگر باعث ایجاد مهم‌ترین منازعه هویتی در سطح جهان با بستر رسانه و فضای مجازی شده است.
- ۵۲- مستشرقان با چه هدفی به مطالعه جوامع شرقی می‌پردازند و در واقع در این مطالعات به چه کاری مشغول هستند؟
- ۱) تقویت هویت سکولار در جوامع شرقی - افزایش تنش و ایجاد هویت‌های متکثر بر مبنای تاریخ جوامع شرقی
 - ۲) از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی - افزایش تنش و ایجاد هویت‌های متکثر بر مبنای تاریخ جوامع شرقی
 - ۳) تقویت هویت سکولار در جوامع شرقی - به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.
 - ۴) از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی - به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.
- ۵۳- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟
- الف) جامعه‌پذیری با چه هدفی انجام می‌گیرد؟
- ب) چه زمانی افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند؟
- ج) نتیجه ارتقاء موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه چیست؟
- ۱) شکل‌گیری هویت اجتماعی - زمانی که قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد - مورد تأیید جامعه واقع شدن
 - ۲) مشارکت در زندگی اجتماعی - هنگامی که فرهنگ با عقل و فطرت انسان سازگار باشد - حذف تعارضات فرهنگی
 - ۳) شکل‌گیری هویت اجتماعی - هنگامی که فرهنگ با عقل و فطرت انسان سازگار باشد - حذف تعارضات فرهنگی
 - ۴) مشارکت در زندگی اجتماعی - زمانی که قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد - مورد تأیید جامعه واقع شدن
- ۵۴- به ترتیب، گزینه مرتب با هر یک از عبارات زیر کدام است؟
- الف) منظور از جهان اجتماعی زنده و سالم
- ب) نتیجه رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا در نگاه ماکس وبر
- ۱) جهانی که علاوه بر فعالانه ارتباط برقرار کردن با جهان اطراف خود، در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در بهره‌برداری‌های خود از دیگر جهان‌های اجتماعی به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند. - عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد طرد شدند.
 - ۲) جهانی که علاوه بر فعالانه ارتباط برقرار کردن با جهان اطراف خود، در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در بهره‌برداری‌های خود از دیگر جهان‌های اجتماعی به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند. - کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کردند، گسترش یافتند.
 - ۳) جهانی که فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد - عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ کرد.
 - ۴) جهانی که فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد - قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آنها را به انسان داد.

- ۵۵- به ترتیب هر یک از موارد زیر، علت، معنا و پیامد چیست؟
 الف) تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی
 ب) در جوامع فئودالی غربی، هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود.
 ج) بازنمایی دانشمندان و متفکران اجتماعی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی
 ۱) تعارض فرهنگی - رعیت‌ها - علل درونی تحولات فرهنگی
 ۲) تزلزل فرهنگی - طبقه متوسط - تحولات فرهنگی مثبت و منفی
 ۳) تعارض فرهنگی - کشاورزان و کارگران - کهولت و مرگ جهان اجتماعی
 ۴) تزلزل فرهنگی - طبقه سوم - کاستی و خلأ معنوی
- ۵۶- به ترتیب، ویژگی رویکرد «عدالت اجتماعی و مخالفین قشربندی اجتماعی»، در کدام گزینه آمده است؟
 ۱) استفاده از مالیات به عنوان ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی - مخالفت با رهاسازی مطلق و کنترل مطلق
 ۲) حمایت از اقشار کم درآمد از طریق بیمه‌های اجتماعی - عدم پذیرش دخالت دولت در اقتصاد
 ۳) مخالفت با رهاسازی مطلق و موظف شدن جامعه برای یکسان‌سازی نقطه شروع رقابت - تلاش برای برقراری عدالت از طریق توزیع برابر ثروت
 ۴) از بین بردن آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آنها به بهانه عدالت اجتماعی - تلاش برای حذف مالکیت خصوصی
- ۵۷- کدام یک از موارد زیر، با نظام لیبرال دموکراسی مرتبط است؟
 الف) عدالت را مهم‌ترین ارزش اجتماعی می‌داند.
 ب) هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.
 ج) در این نظام سیاسی نمی‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد.
 د) این نظام سیاسی حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردارند.
 ه) این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به جهان هستی دارد، سازگار است.
 و) نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد.
 ز) توسعه، ثبات، رفاه، سلطه بر طبیعت و جهان، از ارزش‌های مهم در این نظام سیاسی هستند.
- ۱) الف، ب، ج، ز ۲) ب، ه، و، ز ۳) ج، د، ه، و ۴) الف، ه، و، ز
- ۵۸- به ترتیب، در مورد فارابی، ابن خلدون و ابوریحان بیرونی، کدام گزینه درست است؟
 ۱) تقسیم جوامع با توجه به استدلال عقلی - توجه به عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع - ارزیابی انتقادی فرهنگ هند
 ۲) علم مدنی - شناخت سنت‌های الهی در جامعه با تأثیرپذیری از قرآن - تجویز باید‌ها و نباید‌هایی برای زندگی
 ۳) تبیین واقعیت‌های اجتماعی - استفاده از روش تبیینی و محافظه‌کارانه - علم عمران
 ۴) علم عمران - انتقاد نسبت به جوامع موجود - توصیف فرهنگ جامعه هند با روش تجربی و تفهیمی
- ۵۹- کدام گزینه به دلایل ناگزیر شدن دولت - ملت‌ها به سیاست‌گذاری هویتی به درستی اشاره می‌کند؟
 ۱) چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف - مجبور ساختن گروه‌های مختلف به پذیرش الگوهای هویتی - حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی
 ۲) حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی - تعیین هویت ملی - پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف
 ۳) تعیین مختلف هویت ملی - چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف - پاسخ به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف
 ۴) پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف - حذف کشمکش و تنازع در مباحثات فکری و سیاسی - مجبور ساختن گروه‌های مختلف به پذیرش الگوهای هویتی
- ۶۰- در ارتباط با جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه عبارات زیر را به درستی به هم مرتبط می‌کند؟
 الف) هدف جامعه‌شناسی انتقادی
 ب) تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی
 ج) تن ندادن به این وضعیت که ...
 د) نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها
 ه) ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی علوم اجتماعی
 ز) ملاک‌هایی برای داوری علمی دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارها
 ۱) (ب، ه) - (الف، ج) - (ج، و) - (د، ز)
 ۲) (الف، ز) - (ج، و) - (د، ه) - (ب، ج)
 ۳) (د، ه) - (الف، ب) - (ج، ز) - (و، ح)
 ۴) (و، ز) - (ب، ح) - (الف، ج) - (د، ه)

- ۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متجدد نیست؟
- (۱) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد و همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.
 - (۲) علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز داوری خواهد کرد.
 - (۳) علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد، ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند.
 - (۴) عقلانیت در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.
- ۶۲- به ترتیب، کدام گزینه، اشاره درستی به «عقل تفسیری، عقل ابزاری و عقل انتقادی» دارد؟
- (۱) در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای شناخت یکدیگر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم.
 - (۲) در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای شناخت یکدیگر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ایجاد تفاهم به عنوان ابزاری برای تعامل بهتر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.
 - (۳) در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای تعامل با یکدیگر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ایجاد تفاهم به عنوان ابزاری برای تعامل بهتر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم استفاده می‌کنیم.
 - (۴) در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یکدیگر استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم - در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.
- ۶۳- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر، با کدام گزینه مرتبط است؟
- (الف) شناخت متقابل هویت‌ها
- (ب) حفظ و تشدید تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی
- (ج) ساخت یک فرهنگ مختلط توسط تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم
- (د) مجبور کردن گروه‌های نژادی، قومی، مذهبی به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه‌های مسلط
- (۱) الگوی تعارف - مدل تکثرگرا - دیگچه همانندسازی - جداسازی
 - (۲) الگوی تنازع - الگوی همانندسازی - الگوی همانندسازی - جابه‌جایی اجباری
 - (۳) الگوی تعارف - الگوی همانندسازی - دیگچه همانندسازی - جابه‌جایی اجباری
 - (۴) الگوی تنازع - مدل تکثرگرا - الگوی همانندسازی - جداسازی
- ۶۴- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟
- (الف) حکومت نخبگان بر جامعه مربوط به کدام نوع حکومت از نظر ارسطو می‌باشد؟
- (ب) ترس از مأمور راهنمایی و رانندگی، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد. این نکته مربوط به کدام بُعد سیاست هویت است؟
- (ج) رابطه یک کارمند با مدیر بخش خود، به کدام موضوع در سازمان اشاره دارد؟
- (۱) الیگارش - قدرت - یکپارچگی نظام
 - (۲) آریستوکراسی - قانون - یکپارچگی نظام
 - (۳) الیگارش - قانون - انسجام اجتماعی
 - (۴) آریستوکراسی - قدرت - انسجام اجتماعی
- ۶۵- به ترتیب، درستی یا نادرستی هر کدام از عبارتهای زیر، کدام است؟
- (الف) نهاد اقتصاد که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد و برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند.
- (ب) یکی از مهم‌ترین بحث‌ها درباره انقلاب، دستاوردها و پیامدهای آن می‌باشد.
- (ج) عقل نظری واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند.
- (د) رویکرد انتقادی هرگونه حقیقت یا فضیلتی را کشف می‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.
- (۱) درست - درست - نادرست - نادرست
 - (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
 - (۳) نادرست - نادرست - درست - درست
 - (۴) درست - نادرست - نادرست - درست

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

آزمون

۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱/۲۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۶۶	۸۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۸۶	۹۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۹۹	۱۱۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	۱۳۱	۱۴۵	۱۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	کل کتاب	—	درس‌های ۴ و ۵
تاریخ	کل کتاب	—	درس‌های ۷ تا ۱۲
جغرافیا	کل کتاب	—	درس ۴ تا پایان کتاب
فلسفه و منطق	کل کتاب	—	درس‌های ۷ تا ۱۲
اقتصاد	کل کتاب	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

■ عَيْنُ الْإِنْسَابِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٦٦-٧٤)

۶۶- ﴿هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾:

- (۱) این مخلوقات، آفریده خدا هستند، پس به من نشان دهید که دیگران چه چیزهایی آفریده‌اند!
 - (۲) این آفریده خداست، پس به من نشان دهید کسانی که غیر از او هستند، چه آفریده‌اند!
 - (۳) این آفرینش خداست، پس به من نشان دادند کسانی که غیر از او هستند چه خلق می‌کنند!
 - (۴) این آفرینش، از آن خداست، پس نشان دهید دیگری که غیر از او هستند چه آفریدند!
- ۶۷- «بَعْدَ إِعْصَارٍ فِي الْمَحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ يَحْتَفِلُ النَّاسُ سَنَوِيًّا احْتِفَالًا عَظِيمًا بِمَهْرَجَانِ مَطَرِ السَّمَكَ وَ يَتَحَيَّرُونَ تَحِيْرًا بِالْغَا أَمَامَ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ!»:»

- (۱) مردم هر ساله بعد از طوفان‌های اقیانوس اطلس، جشنواره باران ماهی را برگزار می‌کنند و در برابر این پدیده سخت به حیرت می‌افتند!
 - (۲) بعد از گردبادهای اقیانوس اطلس، مردم هر سال جشن باران ماهی را با عظمت برگزار می‌کنند و در مواجهه با این پدیده واقعاً به حیرت می‌افتند!
 - (۳) بعد از گردباد در اقیانوس اطلس، مردم هر ساله جشنواره باران ماهی را با شکوه برگزار می‌کنند و در برابر این پدیده سخت به حیرت می‌افتند!
 - (۴) بعد از گردباد در اقیانوس اطلس، مردم جشن‌های سالانه باران ماهی را با عظمت برگزار می‌کنند و مواجهه با این پدیده آنها را سخت به حیرت می‌اندازد!
- ۶۸- «مِنَ الْأَمَاكِنِ السِّيَاحِيَّةِ الشَّهِيرَةِ فِي إِيرَانَ، كَهْفٌ عَلِيَّ صَدْرٍ فِي هَمْدَانَ، الَّذِي يَبْلُغُ طَوْلُهُ حَوَالِي إِثْنَيْ عَشَرَ كِيلُومِتْرًا وَ سُجِّلَ فِي قَائِمَةِ التَّرَاثِ الطَّبِيعِيِّ لِإِيرَانَ!»:»

- (۱) از مکان‌های گردشگری معروف در ایران، غار علی‌صدر در همدان است که طول آن تقریباً دوازده کیلومتر است و در فهرست میراث طبیعی ایران ثبت شده است!
 - (۲) غار علی‌صدر در همدان، که طول آن حدود بیست و دو کیلومتر است و در فهرست میراث طبیعی ایران قرار دارد، از مشهورترین مقاصد گردشگری است که ثبت شده است!
 - (۳) غار علی‌صدر که در همدان واقع شده و طول آن تقریباً دوازده کیلومتر است، به عنوان یکی از جاذبه‌های معروف و طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی به ثبت رسانده‌اند!
 - (۴) در همدان، غار علی‌صدر که طول آن حدود هجده کیلومتر است و در فهرست میراث طبیعی ایران قرار دارد، از مکان‌های گردشگری مشهور محسوب می‌شود!
- ۶۹- «أَيُّهَا الطُّلَّابُ، أَشَاهَدْتُمْ ذَلِكَ الْفَلَمَ الزَّانِعَ الَّذِي تُظْهَرُ فِيهِ كَيْفِيَّةُ اسْتِخْرَاجِ النَّفْطِ وَ نَقْلُهُ عِبْرَ الْأَنْبَابِ مِنَ الْأَبَارِ وَ الْمَوَائِ إِلَى الْمَصَافِي!»:» ای دانش‌آموزان، ...

- (۱) آیا آن فیلم شگفت‌انگیز را دیدید که در آن چگونگی استخراج نفت و انتقال آن از طریق لوله از چاه‌ها و بنادر به پالایشگاه‌ها را نشان می‌دهد؟
 - (۲) آیا آن فیلم جذاب را تماشا کرده‌اید که در آن نحوه استخراج نفت و انتقال آن از طریق لوله‌ها از چاه‌ها و بنادر تا پالایشگاه‌ها نشان داده می‌شود؟
 - (۳) آیا آن فیلم جذاب را دیده‌اند که در آن نحوه استخراج نفت و انتقال آن را از طریق لوله از چاه‌ها و بنادر به سمت پالایشگاه نشان می‌دهد؟
 - (۴) آیا فیلم جذاب را مشاهده کرده‌اید که در آن چگونگی استخراج نفت و انتقال آن از چاه و بنادر از طریق لوله‌ها به پالایشگاه‌ها را نشان می‌داد؟
- ۷۰- «يُؤَدِّي الْإِنْسَانُ دَوْرًا مَهْمًا فِي حِمَايَةِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ فَعَلِيَّةً أَنْ يَتَجَنَّبَ تَلَوُّثَ الْأَنْهَارِ وَ تَقْطِيعَ الْأَشْجَارِ بِشَكْلِ مَفْرَطٍ تَجَنُّبًا!»:»
- (۱) نقش مهمی که انسان در حفاظت از نظام طبیعت ایفا می‌کند، این است که باید از آلوده کردن رودخانه‌ها و قطع بیش از حد درختان خودداری کند!

- (۲) انسان نقشی مهم در نگهداری نظام طبیعت ایفا می‌کند، پس باید از آلودگی رودخانه‌ها و بریدن بی‌رویه درختان دوری نماید!
- (۳) انسان در حفظ نظام طبیعت نقشی مهم بر عهده دارد، لذا باید از آلوده‌سازی رودخانه‌ها و بریدن گسترده درخت‌ها حتماً دوری کند!
- (۴) انسان در حفظ نظام طبیعت نقش مهمی ایفا می‌کند، بنابراین باید از آلوده شدن رودخانه‌ها و قطع بی‌رویه درختان واقعاً بپرهیزد!

۷۱- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) هذه أنجم كُتِرَ منتشرٌ في السَّماءِ و زانتها! این ستارگان مانند مروارید پراکنده در آسمان هستند که آن را زینت داده‌اند!
- (۲) قالت المديرية: «يا طالبات، إهتمنَّ بالمرافق العامة مثل المتاحف والمستوصفات!»: خانم مدیر گفت: دانش‌آموزان به تأسیسات عمومی مانند موزه‌ها و بیمارستان‌ها توجه کردند!
- (۳) يُشجّع الأعداء عُملاءهم على تفرقة الشعوب و إيجاد الخلاف بينهم!: دشمنان، مزدورانشان را برای پراکنده کردن ملت‌ها و ایجاد اختلاف بین آنها تشویق می‌کنند!
- (۴) أخذ الخبير يفكر في تحسين التقنيات الزراعية لزيادة الإنتاج!: کارشناس در مورد بهبود تکنیک کشاورزی برای افزایش تولیدات، شروع به فکر کرد!

۷۲- عَيْنُ الخَطَأ:

- (۱) ترشدنا الذلافين إلى مكان سقوط الطائرة إرشاداً دقيقاً!: دلفین‌ها ما را به مکان سقوط هواپیما به طور دقیق راهنمایی می‌کنند!
- (۲) «قل سيروا في الأرض فانظروا كيف بدأ الخلق»: بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه (خدا) آفرینش را آغاز کرد؟!
- (۳) أُمِّ عَلَميني كيف أكون صبوراً و متفانلاً في حياتي!: (ای) مادرم به من یاد دادی چگونه در زندگی صبور و خوش‌بین باشم؟!
- (۴) لا أنسى جمال الصناعات اليدوية التي تعلمتها في صغري!: زیبایی صنایع دستی را که در کودکی‌ام آموختم، فراموش نمی‌کنم!
- ۷۳- «شماره اتاق من در طبقه سوم هتل، سی و هفت است و کلید اتاق را بعد از صبحانه برای نظافت به مسئول پذیرش دادم!»
- (۱) رقم الغرفة في الطابق الثالث في الفندق هو ثلاثون و سبعة، و بعد الفطور، أعطيت مفتاح غرفة لمسؤول الاستقبال للتنظيف!
- (۲) رقم غرفتي في ثلاثة طابق في فندق هو ثلاثون و تسعة، و بعد الفطور، أعطيت مفتاح الغرفة لمسؤول الاستقبال للتنظيف!
- (۳) رقم غرفتي في الطابق الثلاثة في فندق هو سبعة و ثلاثون، و بعد الغداء، أعطيت مفتاح غرفتي لمسؤول الاستقبال بعد التنظيف!
- (۴) رقم غرفتي في الطابق الثالث في الفندق هو سبعة و ثلاثون، و بعد الفطور، أعطيت مفتاح الغرفة لمسؤول الاستقبال للنظافة!
- ۷۴- «مَنْ لَمْ يُؤَدِّهِ الْوَالِدَانِ صَغِيرًا يُؤَدِّهِ الزَّمَنُ»، عَيْنُ الْأَبْعَدِ فِي الْمَفْهُوم:

- (۱) تو خود را چو کودک ادب کن به چوب
- (۲) خیره سر گر نپذیرفت ادب، بگذار
- (۳) من خود به کودکی چو تو نشنیدم این حدیث
- (۴) ده گوش با نصیحت استاد، ورنه چرخ
- به گرز گران مغز مردم مکوب!
- تا که تادیب کند گردش دورانش!
- تا دست روزگار گریبان من درید!
- گوشت به تیغ مکر بخواهد همی برید!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بَدَقَّةً، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ: (۷۹-۷۵)

«عندما يكمل الطالب دراسته الثانوية قد يقف أمام ظروف أصعب فيتفكر في نفسه أي طريق يسلك و أي عمل يختار، و في هذه الأيام يواجه النصائح و الإرشادات من الأصحاب و الأقرباء فتخلق له حيرة أعظم من الحيرة الأولى حيث تجعله في الارتباك (الضلالة) و التردد و القلق!

أما ما هو الحل؟! يجب عليه أن يطلع على الأوضاع الاقتصادية و ينتبه إلى النشرات الثقافية و الاجتماعية التي تصدرها الجامعات و المراكز العلمية حتى يتعرف على أسواق العمل و يجد مجالاتها المناسبة لنفسه!

التجربة أثبتت لنا إثباتاً أن اهتمام الطلاب بعد الدراسة و التخرج إلى مجالات تتجلى مهاراتهم فيها، تجهز لهم المهن التي يمكن لهم الحصول على أفضل نتائج للعمل حتى يدعو الآخرين إليه أيضاً! يلتحق عدد كثير من الأشخاص بالعلوم النافعة و يكسبون ما يحتاجون إليه معتمدين على اجتهدهم و حبهم و لن يعرفوا أي سدّ و مشكلة في هذا الطريق؛

كقول محمود درويش الشاعر الفلسطيني: «قف على ناصية الخلم (فوق الأمل) و قاتل!»،

۷۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) ليفشل كل جاهد للسعادة حتى يكتسب النجاح في أموره!
- (۲) يوجد كثير من الحرف في مجال الثقافة و الاقتصاد فلا نعلمها!
- (۳) إنما العلم المفيد هو ما نتعلمه في دراستنا الثانوية!
- (۴) التخرج من الثانوية يأتي لنا بمراحل لا يمكن الخروج منها بسهولة!

٧٦- عَيْنِ مَا لَا يَسْتَنْبِطُ مِنَ النَّصِّ:

- (١) من أراد النجاح يجب عليه أن يستشير أقرباءه و أصدقاءه!
- (٢) حبّ العمل أمرٌ قد يحقق لنا كلّ ما نسعى للحصول عليه!
- (٣) الشّدائد و المشاكل توجد دائماً لكنّ المجتهد يعبرها بجهد!
- (٤) إنّ الجامعة إحدى مصادر رئيسية نطلّع على ظروف الحياة اليومية عنها!

٧٧- عَيْنِ مفهوم هذه العبارة: «قَفْ على ناصية الخُلم و قَاتِلْ!»

- (١) الموانع تقتلك وإن تحاول للغلبة عليها!
- (٢) ضربةٌ لا تقتلك تُقويك!
- (٣) حارب المشاكل، إن تطلب الفوز!
- (٤) اتّخذ هدفاً فلا نجاح لمن لا هدف له!

■ عَيْنِ الخطأ في الإعراب و التحليل الصّرفي: (٧٨ و ٧٩)

٧٨- «يكمل - طريق - يواجه - حيرة»:

- (١) يكمل: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «تفعيل» - معلوم - متعديّ / الجملة فعلية
 - (٢) طريق: اسم - مفرد - مذكّر - نكرة - معرب / مضاف إليه و مجرور و مضافه «أي»
 - (٣) يواجه: للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي - مبني للمعلوم / فعل و مفعوله «النصائح»
 - (٤) حيرة: اسم - مفرد - مؤنث - نكرة - معرب / فاعل و مرفوع بالضمّة
- ٧٩- «الارتباك - الاقتصادية - إثباتاً - يلتحق»:
- (١) الارتباك: مصدر من المصادر المزيدة - معرّف بـ «ال» - معرب / مجرور، «في الارتباك» جازّ و مجرور
 - (٢) الاقتصادية: اسم - مفرد - مؤنث - حروفه الأصلية «ق ص د» - معرب / صفة و موصوفها «الأوضاع»
 - (٣) إثباتاً: مصدر مزيد من باب «إفعال» - نكرة - معرب / مفعول لفعل «أثبتت» و منصوب
 - (٤) يلتحق: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب له حرفان زائدان - معلوم - لازم / فعل و فاعله «عدد» و الجملة فعلية

■ عَيْنِ المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٨٥-٨٠)

٨٠- عَيْنِ الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) تلاميذي، تواضعوا لِمَنْ تُعَلِّمُونَهُ و لِمَنْ تُتَعَلَّمُونَ مِنْهُ!
- (٢) ما استطاعَ وَلَدُ الْعَامِلِ إِنْزَالَ الْبَضَائِعِ مِنَ السَّيَّارَةِ فَأَنْزَلَهَا وَالدَّه!
- (٣) أنا و أخواتي اسْتَلَمْنَا كَثِيراً مِنَ الرِّسَالَةِ عَنِ الْإِنْتَرْنِت!
- (٤) مِنْ فَضْلِكُمْ إِسْتَرْجِعُوا نُقُودَكُمْ الَّتِي أُعْطِيتُمُوهَا إِلَيَّ كَالْأَمَانَةِ!

٨١- عَيْنِ اسماً معرباً جاء في محلّ المفعول:

- (١) لم تُسَجِّلْ صديقتي هذا الموضوع الجديد في دفترها!
- (٢) لصديقي ستّة و تسعون ألف ريالٍ لشراء الموادّ الغذائيّة!
- (٣) شاهدت التلميذة هاتين الزّميلتين في صالة الامتحان!
- (٤) بعد سقوط الأسماك يأخذها النّاس لطبخها و تناولها!

٨٢- عَيْنِ ما ليس فيه الخبر:

- (١) إنتاج موادّ التّجميل و المطّاط من النّقط و نفقاته غالية!
- (٢) تصديق تساقط أسماك المحيط بالإعصار أمر صعب!
- (٣) نقل النّقط عبر الأنبوبة بحاجة إلى آلات تقليل الضّغط!
- (٤) تواضع لمن تتعلّم منه العلم و لمن تُعلّمه العلم!

٨٣- عَيْنِ مصدراً من فعل مزيد ثلاثي مجروراً بحرف الجرّ:

- (١) عند انقطاع الكهرباء يتوقّف تيّار الماء في أنابيب هذا البناء!
- (٢) بعد خروج التّلاميذ من الحجرات نقوم بإطفاء المُكيّف!
- (٣) نتعايش معاً في إيران مع احتفاظ كلّ منّا بعقائده!
- (٤) أرسل العلماء فريقاً ليكتشفوا سرّ هذه الظاهرة في بلادنا!

- ۸۴- عَيْنَ فَعْلًا تُبَيِّنُ كَيْفِيَّةَ وَقْوَعِهِ بِالتَّشْبِيهِ:
 (۱) هذا اللاعب سَجَلٌ هدفًا تسجيل من يكون أحقَّ بالإجلال!
 (۲) إِنَّ المؤمنين يُؤَدَّبُونَ أنفسهم قبل تأديب غيرهم!
 (۳) الطَّائِرُ الطَّنَّانُ يطير إلى الأعلى و الأسفل طيرًا عَجيبًا!
 (۴) لا يسهل الصَّبْرُ على مصائب الدَّهرِ تسهيلًا إِلَّا رضا الله!
 ۸۵- عَيْنَ مَا يَوْجِدُ فِيهِ الْمَنَادَى:
 (۱) عباد الله الصَّالِحُونَ حاسبوا أنفسهم قبل أن يُحَاسِبُوا!
 (۲) شركات الإعمار أَقْبَلُوا على شراء المادَّةِ مفيدة لغايتها!
 (۳) صديقي لن ترجع أَيَّامَ تُعَرِّضُهَا للتَّلفِ بالغفلة!
 (۴) صديقتي تبحث عن المعالم التَّاريخية في إصفهان!

تاریخ

- ۸۶- رضاخان پس از رسیدن به نخست‌وزیری، برای رسیدن به اهداف خود در آغاز چه پیشنهادی را مطرح نمود؟
 (۱) احمدشاه از سلطنت برکنار گردد و شورایی از بزرگان جانشین او شوند.
 (۲) با خلع قاجار از سلطنت حکومت موقت به او سپرده شود.
 (۳) مجلس مؤسسان برای تغییر سلطنت تشکیل شود.
 (۴) به جای حکومت سلطنتی، «نظام جمهوری» در کشور برقرار شود.
 ۸۷- یکی از مهم‌ترین تحولات جهان پس از پایان جنگ جهانی دوم، کدام مورد می‌باشد؟
 (۱) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو
 (۲) صدور اعلامیه بالفور با موضوع موافقت با انگلیس با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین
 (۳) ظهور موقت حکومت‌های خودکامه تک حزبی در کشورهای اروپایی
 (۴) گرفتاری آمریکا در یک بحران و رکود اقتصادی بزرگ چهارساله
 ۸۸- کدام پادشاه قاجار امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز را به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار خارجی واگذار کرد؟ و در مقابل، امتیازگیرنده، تعهد کرد تا چند درصد از سود خالص سالانه را به دولت ایران پرداخت کند؟ و کدام‌یک از گروه‌های زیر جزء تشویق‌کنندگان پادشاه ایتالیا برای منصوب کردن موسولینی به نخست‌وزیری محسوب نمی‌گردد؟
 (۱) محمدعلی شاه - ۱۴ درصد - صاحبان صنایع
 (۲) مظفرالدین شاه - ۱۶ درصد - سیاستمداران
 (۳) محمدعلی شاه - ۱۸ درصد - نظامیان
 (۴) مظفرالدین شاه - ۱۲ درصد - زمین‌داران
 ۸۹- مهم‌ترین مانع در راه تصویب طرح ملی شدن صنعت نفت ایران چه بود و این مانع چگونه برطرف شد؟
 (۱) روی کار آمدن احمد قوام السلطنه - قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ به رهبری آیت‌الله کاشانی
 (۲) اتخاذ سیاست موازنه مثبت در مجلس شورای ملی - پیشنهاد و تصویب سیاست موازنه منفی توسط دکتر مصدق
 (۳) انعقاد قرارداد الحاقی (گس - گلشایان) - نطق طولانی حسین مکی در مجلس پانزدهم
 (۴) مخالفت سپهبد رزم‌آرا با طرح ملی شدن صنعت نفت - کشته شدن رزم‌آرا توسط خلیل طهماسبی
 ۹۰- کدام عبارت در ارتباط با نتایج قیام پانزده خرداد نمی‌باشد؟
 (۱) پیوستن سایر اقشار علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان به مبارزه
 (۲) پیوند مذهبیون و دانشگاهیان برای مبارزه با رژیم پهلوی
 (۳) تغییر هدف مبارزه و سرنگونی رژیم پهلوی به عنوان هدف نهایی مبارزان
 (۴) توجه بیشتر مبارزان به نقش و قدرت مذهب در مبارزه با رژیم پهلوی
 ۹۱- کدام‌یک از شخصیت‌های برجسته انقلابی به دست گروهک فرقان به شهادت رسید؟ عملیات خیبر در چه تاریخی و در کدام منطقه عملیاتی انجام شد؟
 (۱) آیت‌الله ربانی شیرازی - ۱۰ تا ۲۰ آبان ۱۳۶۱ - موسیان و جنوب شرقی دهلران
 (۲) آیت‌الله بهشتی - ۱۹ تا ۲۶ اسفند ۱۳۶۳ - غرب هورالهویزه
 (۳) آیت‌الله قاضی طباطبایی - ۳ تا ۲۲ اسفند ۱۳۶۲ - منطقه هورالهویزه
 (۴) آیت‌الله اشرفی اصفهانی - ۱۹ دی تا ۴ اسفند ۱۳۶۵ - منطقه شلمچه
 ۹۲- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به سؤالات به درستی پاسخ می‌دهد؟
 الف) تاریخ‌نگاری از چه قرن و در چه کشوری آغاز شد؟
 ب) در کدام دوره ایران باستان گاهشماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود؟
 ج) کدام‌یک از مراحل کار باستان‌شناسی، بعد از حفاری قرار دارد؟
 (۱) قرن پنجم پیش از میلاد، یونان - اشکانیان - استخراج و تنظیم اطلاعات
 (۲) قرن هفتم پیش از میلاد، روم - هخامنشیان - انتقال به موزه‌ها
 (۳) قرن پنجم پیش از میلاد، روم - اشکانیان - تعیین سن آثار باستانی
 (۴) قرن هفتم پیش از میلاد، یونان - هخامنشیان - شناسایی

۹۳- چند مورد از عبارتهای زیر نادرست است؟

- در حدود ۲۴۰۰ ق.م، قوم آکد که در غرب بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور - شهرهای سومری مسلط شد.
- از معروف‌ترین خدایان مصری آمون خدای خورشید و اوزیریس خدای زندگی پس از مرگ بودند.
- داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی، قسمتهایی از شمال غرب هند را تصرف نموده و آنجا را خراج‌گزار خویش کرد.
- کنفوسیوس یکی از بزرگ‌ترین اندیشمندان چینی در دورهٔ سلسلهٔ «چه‌این» می‌زیست.
- در حدود ۲۰۰۰ ق.م، طایفه‌های بیابانگردی از دشت‌های اروپای شرقی به شبه جزیرهٔ یونان آمدند و تحت تأثیر تمدن مینوسی شهرهایی برپا کردند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۹۴- نخستین بار در زمان کدام پادشاه قاجار و چه کسی موفق به خواندن خط میخی شد؟ در حدود ۵ هزار سال پیش، سیلک از نخستین شهرهای فلات ایران در کدام ناحیه به وجود آمد؟

(۱) محمد شاه - ارنست هرتسفلد - خوزستان

(۲) ناصرالدین شاه - سر هنری راولینسون - کرمان

(۳) محمد شاه - سر هنری راولینسون - کاشان

(۴) ناصرالدین شاه - ارنست هرتسفلد - سیستان

۹۵- مناطق «آتن، سارد، مصر، غرب و شمال غرب هند» به ترتیب توسط کدام یک از پادشاهان هخامنشی به تصرف درآمدند؟

(۱) کوروش - کمبوجیه - داریوش - خشایارشا

(۲) خشایارشا - کوروش - کمبوجیه - داریوش

(۳) داریوش - خشایارشا - کوروش - کمبوجیه

(۴) کمبوجیه - داریوش - خشایارشا - کوروش

۹۶- اشکانیان با چه سیاستی اقوام و فرقه‌های گوناگون را در کنار یکدیگر حفظ کردند؟

(۱) آسان‌گیری و مداراجویی فرهنگی

(۲) تشکیل ارتش بزرگی از اقوام مختلف

(۳) ایجاد پیوند خانوادگی با خاندان‌های مختلف

(۴) ایجاد حکومتی قدرتمند و متمرکز

۹۷- کدام گزینه عبارتهای زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) خاندان‌های در ری و در نهاوند در دورهٔ اشکانیان در قدرت و حکومت سهیم بودند.

(ب) جادهٔ شاهی به فرمان احداث شد، که شهر شوش را به شهر سارد متصل می‌کرد.

(۱) مهران - سورن - کورش

(۲) مهران - کارن - داریوش بزرگ

(۳) کارن - مهران - داریوش بزرگ

(۴) سورن - قارن - کورش

۹۸- درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

(الف) اوستا در قرن ۴ م، در زمان بلاش یکم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.

(ب) زبان پارتی، در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان به شمار می‌رفت.

(ج) در زمان فرمانروایی خسرو انوشیروان، مبادلات فرهنگی با هند و یونان گسترش یافت و در نتیجهٔ آن جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمد.

(د) دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است. به دستور او در اوایل حکومتش کاخ آپادانا در شهر شوش ساخته شد.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست

(۲) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

(۴) نادرست - درست - درست - درست

جغرافیا

۹۹- اگر در رابطه با عوامل تغییردهندهٔ زاگرس در حال حاضر، عوامل طبیعی را (۱) و عوامل انسانی را (۲) در نظر بگیریم. کدام شکل به

درستی ترسیم شده است؟

(الف) از بین بردن جنگل‌ها

(ج) توفان‌های گرد و غبار

(ب) تغییرات اقلیمی

(د) استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی

۱۰۰- کدام گزینه وضعیت «وارونگی دما» را بهتر توصیف می‌کند؟

(۱) هوای سرد و سنگین‌تر در مجاورت زمین ساکن است و لایهٔ هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد و در این حالت حرکت صعودی صورت نمی‌گیرد.

(۲) هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به سمت بالا صعود کند.

(۳) هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و چون لایه سرد در بالای آن قرار گرفته است امکان صعود ندارد.

(۴) هوای سرد و سنگین‌تر در مجاورت زمین ساکن است و لایهٔ هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد و در این حالت هوای سرد به راحتی هوای گرم را رانده و به بالا صعود می‌کند.

- ۱۰۱- کدام گزینه در ارتباط با مقایسه دریای خزر و خلیج فارس درست است؟
 (۱) خلیج فارس از دریای خزر بزرگ‌تر است، زیرا هم طول و هم عرض آن از دریای خزر بیشتر است.
 (۲) دریای خزر از خلیج فارس بزرگ‌تر است، زیرا عرض آن کمتر از خلیج فارس است اما طول آن خیلی بیشتر از خلیج فارس می‌باشد.
 (۳) خلیج فارس از دریای خزر بزرگ‌تر است، زیرا عرض آن کمتر از دریای خزر است اما طول آن خیلی بیشتر از دریای خزر می‌باشد.
 (۴) دریای خزر از خلیج فارس بزرگ‌تر است، زیرا هم طول و هم عرض آن از خلیج فارس بیشتر است.
- ۱۰۲- در کدام گزینه جمعیت یک کشور با جمعیت ۸۰ میلیون نفر در مدت ۳۵ سال دو برابر می‌شود؟
 (۱) اگر میزان مولد ۱/۲ میلیون نفر و میزان مرگ و میر ۴۰۰ هزار نفر در سال باشد.
 (۲) اگر میزان مولد ۲ میلیون نفر و میزان مرگ و میر ۴۰۰ هزار نفر در سال باشد.
 (۳) اگر میزان مولد ۱/۲ نفر و میزان مرگ و میر ۶۰۰ هزار نفر در سال باشد.
 (۴) اگر میزان مولد ۲ میلیون نفر و میزان مرگ و میر ۶۰۰ هزار نفر در سال باشد.
- ۱۰۳- کدام گزینه در مورد نقش سکونتگاه‌ها با بقیه موارد مغایرت دارد؟
 (۱) امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
 (۲) نقش هر سکونتگاه براساس وضع طبیعی آن تعیین می‌گردد.
 (۳) نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.
 (۴) ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.
- ۱۰۴- هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش ذکر شده می‌باشد؟
 ● محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها
 ● بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور
 ● یکی از شاخصه‌های توسعه یافتگی کشور
 ● استان‌های یزد، کرمان و اصفهان دارای بیشترین شاغلان این بخش
 (۱) آموزش و پرورش - صنایع پتروشیمی - صنایع دفاعی - صنایع دستی
 (۲) صنعت - صنایع پتروشیمی - خودروسازی - صنایع دفاعی
 (۳) آموزش و پرورش - نفت و گاز - صنایع دفاعی - معدن
 (۴) صنعت - نفت و گاز - خودروسازی - معدن
- ۱۰۵- کدام گزینه با توجه به موارد زیر درست است؟
 (الف) بهبود سرعت (ب) افزایش مسیرها (ج) کاهش زمان (د) افزایش وسایل حمل و نقل
 (۱) موارد «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» مربوط به کیفیت حمل و نقل است.
 (۲) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» مربوط به کیفیت حمل و نقل است.
 (۳) موارد «ب» و «ج» همانند «الف» و «د» مربوط به کمیت حمل و نقل است.
 (۴) موارد «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» مربوط به کیفیت حمل و نقل است.
- ۱۰۶- اگر شهر «الف» روی نصف‌النهار ۹۰ درجه غربی و شهر «ب» روی ۶۰ درجه شرقی قرار گرفته باشد و ساعت در شهر «ب» ۱۲ ظهر روز یکشنبه باشد ساعت و روز در شهر «الف» کدام است؟
 (۱) ۲۲ شب شنبه (۲) ۲ بامداد دوشنبه (۳) ۲ بامداد شنبه (۴) ۲۲ شب دوشنبه
- ۱۰۷- در کدام یک از حالت‌های بارش، احتمال بروز سیلاب بیشتر است؟
 (الف) شدید و طولانی (ب) آرام و طولانی (ج) آرام و کوتاه (د) شدید و کوتاه
 (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) الف و د
- ۱۰۸- کدام عبارت زیر درست می‌باشد؟
 (۱) خطرات خشکسالی بیش از خشکی است، زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن سازگار شده است.
 (۲) خطرات خشکی بیش از خشکسالی است، زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن سازگار شده است.
 (۳) خطرات خشکسالی بیش از خشکی است، زیرا مناطق خشک و نیمه‌خشک در مقابل خشکسالی‌ها حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند.
 (۴) خطرات خشکی بیش از خشکسالی است، زیرا مناطق خشک و نیمه‌خشک در مقابل خشکی حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند.
- ۱۰۹- کدام گزینه تعریف «بحران» را به درستی بیان می‌کند؟
 (۱) هرگونه عامل محیطی که سلامتی و حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید کند یا به اموال و دارایی‌های انسان‌ها خسارت وارد کند.
 (۲) به فرایندهای طبیعی مانند زلزله و سیل و پیامدهای آن گفته می‌شود.
 (۳) پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد یا جامعه می‌انجامد.
 (۴) کلیه اقداماتی که به کمک آنها بتوان از بروز حوادث ناگوار پیشگیری کرد.
- ۱۱۰- ماهواره‌های لندست در مدت یک ماه چند تصویر از سطح زمین می‌توانند برداشت کنند و تصاویر قرار داده شده در گوگل ارث اغلب در چه طیفی تهیه می‌شوند؟
 (۱) ۱ تصویر - مرئی (۲) ۳۰ تصویر - مرئی (۳) ۱ تصویر - نامرئی (۴) ۳۰ تصویر - نامرئی

فلسفه و منطق

- ۱۱۱- کدام گزینه درست است؟
 (۱) علمی که در جهت ممانعت از هرگونه خطایی در تفکر است منطق نام دارد.
 (۲) صرفاً با یادگیری قواعد تفکر می‌توان به هدف علم منطق دست پیدا کرد.
 (۳) فردی که منطق و قواعد تفکر را نمی‌داند لزوماً دچار مغالطه نمی‌شود.
 (۴) بدون دانستن قواعد تفکر نمی‌توان علم فلسفه را آموزش دید.
- ۱۱۲- در کدام گزینه دو نوع دلالت وجود دارد؟
 (۱) علی وارد مدرسه شد و دانش‌آموزان را خوشحال دید.
 (۲) رضا از مدرسه اجازه گرفت که سر زنگ ادبیات زودتر به خانه برود.
 (۳) دست را به من بده و نگران نباش به دلت بد راه نده چیزی نشده.
 (۴) متأسفانه کتاب علی را گم کردم نمی‌دانم چه حرفی باید بهش بزنم.
- ۱۱۳- اگر «الف» و «ب» دو مفهوم کلی باشند که در بعضی مصادیق با هم مشترک و در بعضی مصادیق دیگر با هم اشتراکی نداشته باشند، آنگاه رابطه نقیض یکی از آنها با اصل دیگری کدام گزینه است؟
 (۱) دو دایره متقاطع است.
 (۲) هیچ مصداق مشترکی ندارند.
 (۳) در تمامی مصادیق مشترک هستند.
 (۴) یک از مفاهیم تمام مصادیق با دیگری مشترک است.
- ۱۱۴- نوع کدام تعریف با سایرین متفاوت است؟
 (۱) شیر: حیوان، ابزار (۲) لباس: جوراب، شلوار (۳) احساس: غم، شادی (۴) علم: منطق، ریاضی
- ۱۱۵- کدام گزینه درباره استقرای تمثیلی عبارتی درست است؟
 (۱) یک روش بسیار مهم و مفید برای توضیح مطالب است.
 (۲) معمولاً نتیجه‌ای نادرست دارد که در علوم مختلف کاربرد ندارد.
 (۳) نوعی استنتاج احتمالی است که مبنای آن شباهت امور جزئی با یکدیگر است.
 (۴) در علوم روان‌شناسی، ادبیات و صنایع هوایی کاربرد دارد و در سایر علوم نیز می‌تواند مفید باشد.
- ۱۱۶- کدام قضیه شخصیه است؟
 (۱) انسان‌ها باید در تمام طول زندگی ناامید نباشند.
 (۲) دانش‌آموزان انسانی می‌توانند نجات‌دهنده هر کشوری باشند.
 (۳) عید فرصتی است که می‌شود به کارهای مورد علاقه و جذاب بپردازیم.
 (۴) فلسفه، عربی شده لفظ فیوسوفیا است که در زبان لاتین یعنی دوست‌داری دانایی.
- ۱۱۷- کدام نتیجه‌گیری درست است؟
 (۱) اگر فردی فرض کند اکثر دانش‌آموزان درس‌خوان هستند، می‌توان نتیجه گرفت همه آنها درس‌خوان هستند.
 (۲) در جواب این جمله که هر انسانی توانایی تفکر و تعقل دارد می‌توان گفت بعضی متفکرین هم انسان بوده‌اند.
 (۳) اگر بدانیم هر مدرسه دارای معلم است نمی‌توان مطمئن بود که بعضی مدرسه‌ها دارای معلم نیستند.
 (۴) با فرض کذب تمامی معلمان تحصیل کرده‌اند، نادرستی عبارت بعضی معلمان تحصیل نکرده‌اند مشخص می‌شود.
- ۱۱۸- اگر نقیض قضیه «بعضی الف ب نیست» مقدمه قیاسی باشد و نتیجه آن «هیچ الف ج نیست» باشد، مقدمه دیگر کدام گزینه است؟
 (۱) هر ج ب است. (۲) هیچ ج ب نیست. (۳) بعضی ج ب است. (۴) بعضی ج ب نیست.
- ۱۱۹- کدام قضیه یک قضیه مانعة‌الجمع است؟
 (۱) یا بالای ۱۶ می‌شوی یا نمره قبولی می‌آوری. (۲) این جسم یا فلز است یا هادی الکتریسته نیست.
 (۳) این شیء زنده یا گیاه است یا رشدکننده دارای حواس است. (۴) عقوبت کارت را یا در این دنیا یا در آن دنیا خواهی کشید.
- ۱۲۰- کدام گزینه دارای مغالطه مسموم کردن چاه است؟
 (۱) چرا نمره‌ات کم شده؟ چون معلم فرد عقده‌ای است که با من لج است.
 (۲) وایی چقدر خوابیدی امروز، این جوری که به امتحان نمی‌رسی.
 (۳) افراد بی‌فرهنگ از این کتاب خوششون نمیاد چون درباره علم است.
 (۴) دیگه هر آدم عاقلی می‌دونه باید با بچه‌ها درست حرف زد.
- ۱۲۱- چه تفاوتی میان فهم ارسطو از نطق و هراکلیتوس از لوگوس به معنای نطق وجود دارد؟
 (۱) هر دو یک معنا از آن برداشت می‌کردند.
 (۲) لوگوس در معنای فرشتگان نیست بلکه اشاره به خداوند دارد.
 (۳) ارسطو عقل را قوه‌ای می‌دانست که وظیفه استدلال کردن داشت.
 (۴) ارسطو برخلاف هراکلیتوس نطق را همان فکر کردن می‌دانست.

۱۲۲- در مورد فردی که در برخورد با یک امر محال، به جای فکر کردن، ایمان می آورد، کدام عبارت صحیح است؟
(۱) او عقل را عامل تضعیف ایمان می داند.

(۲) هدف او ارائه دلیل عقلانی برای ایمان آوردن است.

(۳) از نظر او عقل مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد.

(۴) گوینده این جمله در دوره دوم حاکمیت کلیسا، می زیسته است.

۱۲۳- کدام عبارت توصیف عقل به عنوان موجود مجرد از نظر فلاسفه مسلمان نیست؟

(۱) عقل انسان پرتوی از همان عالم عقول مجرد است.

(۲) عقل فعال مانند آفتاب عامل فیض رسانی محسوس به عقل انسان هاست.

(۳) عقول موجوداتی هستند که فیض خداوند از طریق آنها به عوالم دیگر می رسد.

(۴) عقل انسان اگر تربیت شود و رشد کند می تواند حقایق را آن گونه که عقول درک و شهود می کنند، شهود کند.

۱۲۴- کدام یک از مفاهیم زیر در مرحله متفاوت از مراحل رشد عقل درک می شوند؟

(۱) اصل وحدت وجود

(۲) اصل مغایرت وجود و ماهیت

(۳) اصل علیت

(۴) اصل امتناع اجتماع دو نقیض

۱۲۵- با توجه به تعریف ابن سینا از حکمت مشاء و تعریف فارابی از مدینه فاضله چه وجه اشتراکی میان هدف این دو پدیده وجود دارد؟

(۱) هر دو مهیا نمودن شرایط سعادت بشر است.

(۲) حکمت و مدینه فاضله مخصوص افراد خاص بشرند.

(۳) مدینه فاضله براساس حکمت و توسط حکیم کامل اداره می شود.

(۴) هم حکمت مشاء و نظریه مدینه فاضله از آراء ارسطو گرفته شده اند.

۱۲۶- کدام عبارت در توصیف طبیعت از نظر ابن سینا نادرست است؟

(۱) طبع منشأ حرکات و تغییرات اجزا و افراد عالم طبیعت می باشد.

(۲) خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده است.

(۳) طبیعت هر شیء مطلقاً آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می دهد.

(۴) وقایع ویرانگر طبیعی، همگی در یک نظم کل تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می کنند.

۱۲۷- کدام گزینه درباره آراء سهرودی در تبیین جهان نادرست است؟

(۱) هر واقعیتهای «نور» است.

(۲) فرشتگان مقرب نور مطلق و محض اند.

(۳) خدا، پیوسته نورافشانی (اشراق) می کند.

(۴) تفاوت موجودات، مربوط به شدت و ضعف نورانیت آنهاست.

۱۲۸- ملاصدرا اصل وحدت وجود را تلفیق دو اصل و به دست آورد.

(۱) اصل وجود - تشکیک وجود

(۲) اصل وجود - مغایرت وجود و ماهیت

(۳) تشکیک وجود - اصل وجود

(۴) مغایرت وجود - اصل وجود

۱۲۹- ملاصدرا در کدام بخش کتاب خود به «علم النفس» می پردازد و معادل کدام سفر عرفانی است؟

(۱) سفر اول - از خلق به حق

(۲) سفر دوم - از حق به سوی خلق

(۳) سفر سوم - با حق و در حق

(۴) سفر چهارم - در خلق با حق

۱۳۰- علامه طباطبائی روش تفسیری خود را از که آموخت؟

(۱) میرزامهدی آشتیانی

(۲) ابوالحسن شعرانی

(۳) میرزا علی آقا قاضی

(۴) سید محمد کاظم عصار

اقتصاد

۱۳۱- تولیدکننده ای در طول سال ۲۵ درصد تولیدات خود را به ارزش هر محصول چهل هزار تومان فروخته است. اگر تعداد محصول

تولیدشده ۳۰۰ واحد و هزینه تولید هر محصول $\frac{1}{4}$ ارزش آن باشد، پاسخ پرسش های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) درآمد تولیدکننده چند تومان است؟

ب) آیا فعالیت یک سال اخیر این تولیدکننده سودآور بوده است یا خیر؟

(۱) سود کرده است.

(۲) سود کرده است.

(۳) سود نداشته است.

(۴) سود نداشته است.

محل انجام محاسبات

۱۳۲- فرض کنید شما به زبان انگلیسی مسلط هستید و از طریق تدریس زبان انگلیسی، کسب درآمد می‌کنید. اگر به این فکر بیفتید که با یکی از دوستانتان که در زبان آلمانی تسلط دارد، در سود و زیان شریک شوید و تعداد افرادی که از شما و دوستانتان زبان انگلیسی و آلمانی را فرابگیرند زیاد شود، در این صورت دیگر شما به تنهایی پاسخگو نیستید. با توجه به متن بالا، کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) هر کدام متناسب با سهمتان در سود کسب‌وکار سهیم هستید.
- (۲) کسب‌وکار شخصی شما، مشابه بیشتر کسب‌وکارهای شرکت کوچک مقیاس است.
- (۳) شریک شما نیز به اندازه شما، مراقب و دلسوز این کسب‌وکار خواهد بود.
- (۴) درآمد حاصل از کار با نسبت توافقی بین شما دو نفر تقسیم می‌شود.

۱۳۳- با توجه به جدول، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

کشورها	منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال	منابع لازم برای تولید یک دستگاه رایانه
A	۲۰۰ واحد پولی	$\frac{2}{3}$ منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال در کشور C
B	۲۴۰ واحد پولی	۲۶۰ واحد پولی
C	۳۵ درصد منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال در کشور B	۲۰۰ واحد پولی

الف) کدام کشور در تولید یخچال مزیت مطلق و کدام کشور در تولید رایانه مزیت نسبی دارد؟

ب) علاوه بر رعایت اصل مزیت مطلق و نسبی، یک کشور برای رسیدن به استقلال و استحکام اقتصادی باید چه کارهایی را انجام دهد؟

- (۱) الف: B - C ب: خودکفایی در همه نیازها و گوناگون کردن بازارهای فروش کالاهای صادراتی
- (۲) الف: B - B ب: خلق مزیت‌های جدید اقتصادی و گوناگون کردن منابع - تأمین کالاهای صادراتی
- (۳) الف: A - C ب: خلق مزیت‌های جدید اقتصادی و گوناگون کردن منابع - تأمین کالاهای صادراتی
- (۴) الف: B - C ب: خودکفایی در همه نیازها و گوناگون کردن بازارهای فروش کالاهای صادراتی

۱۳۴- پاسخ صحیح موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) مواردی مانند اختصاص بودجه برای بیمه بیکاری و کمک به تغذیه خانواده‌های نیازمند

ب) کدام گزینه تحلیل مناسبی برای کشورهای با درآمد بالا محسوب می‌شود؟

ج) اینکه مهارت‌های برخی از افراد ممکن است تقاضا نداشته باشد، به مفهوم کدام نوع از بیکاری اشاره دارد؟

- (۱) الف: جزء برنامه‌های اجتماعی دولت محسوب می‌شود و دولت‌ها را مجبور می‌کند تا پول بیشتری برای این قبیل کارها اختصاص دهند. ب: دست به گریبان نابرابری‌های اقتصادی هستند. ج: بیکاری ساختاری
- (۲) الف: جزء برنامه‌های دولت برای مبارزه با فقر محسوب می‌شود. ب: دست به گریبان فقر و بیکاری هستند. ج: بیکاری ساختاری
- (۳) الف: جزء برنامه‌های اجتماعی دولت محسوب می‌شود و دولت‌ها را مجبور می‌کند تا پول بیشتری برای این قبیل کارها اختصاص دهند. ب: دست به گریبان فقر هستند. ج: بیکاری اصطلاحی

(۴) الف: جزء برنامه‌های دولت برای مبارزه با فقر محسوب می‌شود و دولت‌ها مجبورند پول بیشتری برای این کالاها اختصاص دهند به خصوص زمانی که نرخ فقر در جامعه افزایش می‌یابد. ب: دست به گریبان بیکاری ج: بیکاری ساختاری

۱۳۵- در کدام گزینه ویژگی‌های دوران قاجار، دوره پایانی حکومت صفویه و دوره پهلوی به ترتیب آمده است؟

(۱) بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی - کشورهای اروپایی به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند. - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند.

(۲) سیاست‌های رکودی و انقباضی - ثروتمندوزی کشورهای اروپایی - بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی

(۳) حضور گسترده دولت در اقتصاد - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند - واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان

(۴) برقراری خطوط تلگراف در اروپا - تأسیس مدارس علمی - ایجاد زیرساخت‌های مواصلاتی مانند راه‌آهن

۱۳۶- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) کسی که مدبرانه و هوشمندانه خرید می‌کند و قیمت‌ها و محصولات را ارزیابی می‌کند، می‌تواند با صرفه‌جویی، کالا و خدمات بیشتری را تهیه کند.

ب) برای مدیریت بهتر موجودی پولتان می‌توانید در ابتدا همه مخارج و درآمدها را در طول هفته در جدولی ثبت کنید.

ج) کمپوست به عنوان یکی از راه‌های مدیریت انجام فرایندهای مختلف مصرف است.

د) اوراق مشارکت قابل خرید و فروش نیست و به این اوراق، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط سودی تعلق می‌گیرد.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست

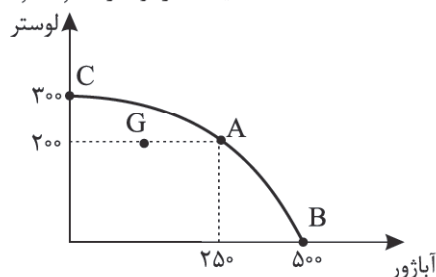
(۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست

محل انجام محاسبات

۱۳۷- یک تولیدکننده آبژور و لوستر، نقطه A را برای فعالیت اقتصادی خود در نظر گرفته است. اگر مجموع تمام هزینه‌های تولیدی در این نقطه برابر ۶۴۵ میلیون تومان باشد. این تولیدکننده با روبرو است که با داشتن ویژگی و اگر در نقطه G اقدام به فعالیت اقتصادی کند فاقد ویژگی به عنوان کارآفرین موفق است.

قیمت هر آبژور ۷۰۰,۰۰۰ تومان

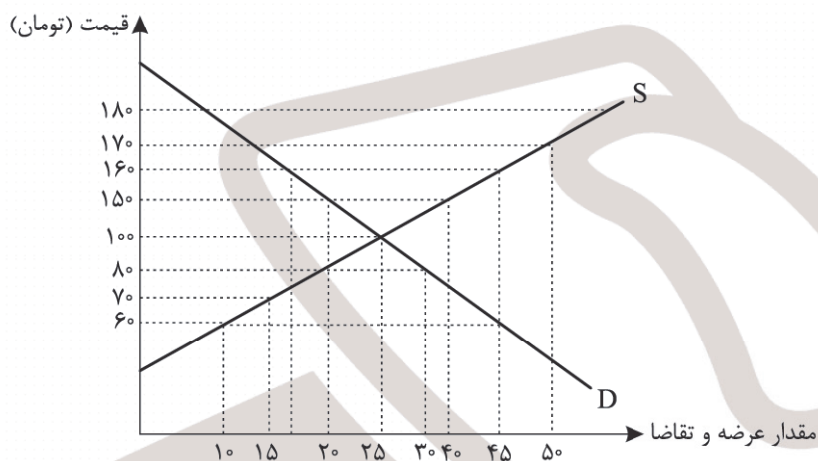
(۱) زبانی معادل ۲۳۰ میلیون تومان - «پرانگیزه» نظم، انضباط، پایداری و اشتیاق حل مسئله را باید داشته باشد - سازمان‌دهنده

(۲) زبانی معادل ۲۳۰ میلیون تومان - «پرانگیزه» پس‌انداز و خوش‌نامی را با پایداری و اشتیاق حل مسئله به میدان می‌آورد تا بتواند خود را با شرایط بازار وفق دهد - سازمان‌دهنده

(۳) سودی معادل ۲۵۰ میلیون تومان - «نوآور» ایده‌ها را به محصولات جدید و فرایندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کند. - تیزبین

(۴) سودی معادل ۲۵۰ میلیون تومان - «سازمان‌دهنده» منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند - یادگیرنده و ریسک‌پذیر

۱۳۸- با توجه به نمودار زیر:

الف) در کدام قیمت مقدار کمبود تقاضا برابر است با ۲۰ واحد کالا؟

ب) در کدام قیمت، میزان کمبود عرضه ۳۵ واحد کالا است؟

ج) در قیمت ۷۰ تومان، چند واحد کالا تولید شود تا به تعادل برسیم؟

د) در قیمت ۱۵۰ تومان در آمد چقدر است؟

(۲) الف: ۱۵۰ ب: ۸۰ ج: ۱۵ د: ۳۰۰۰ تومان

(۱) الف: ۱۷۰ ب: ۷۰ ج: ۱۵ د: ۶۰۰۰ تومان

(۴) الف: ۱۷۰ ب: ۶۰ ج: ۱۰ د: ۶۰۰۰ تومان

(۳) الف: ۱۵۰ ب: ۶۰ ج: ۱۰ د: ۳۰۰۰ تومان

۱۳۹- تولید کالای A مستلزم طی فرایند چهار مرحله‌ای تولید است تا در مرحله آخر به دست مصرف‌کننده نهایی برسد. اگر قیمت‌ها طی مراحل اول، دوم، سوم و چهارم به ترتیب ۲۰۰۰ و ۶۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ و ۱۸۰۰۰ باشد، به ترتیب ارقام مربوط به «الف»، «ب»، «ج»، «د» و «ه» کدام است؟ (مالیات بر ارزش افزوده (VAT) معادل ۱۰ درصد)

مرحله ۴	مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	توضیحات
۱۹۸۰۰	۱۱۰۰۰	د	۲۲۰۰	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده
۱۸۰۰	ج	۶۰۰	؟	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده
	۶۰۰	ب	—	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده
ه				مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده
الف				مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

(۲) الف: ۱۸۰۰ ب: ۱۰۰۰ ج: ۱۸۰۰ د: ۶۶۰۰ ه: ۶۰۰۰

(۱) الف: ۱۸۰۰ ب: ۲۰۰ ج: ۱۰۰۰ د: ۶۶۰۰ ه: ۸۰۰

(۴) الف: ۱۷۵۰ ب: ۶۰۰ ج: ۱۸۰۰ د: ۱۱۰۰۰ ه: ۶۰۰۰

(۳) الف: ۱۷۵۰ ب: ۲۰۰ ج: ۱۰۰۰ د: ۱۱۰۰۰ ه: ۸۰۰

محل انجام محاسبات

۱۴۰- چنانچه هزینه سبد بازار در سال ۱۳۹۸، $\frac{2}{3}$ هزینه سبد بازار در سال ۱۳۹۹ باشد و نرخ تورم در سال ۱۳۹۹ با نرخ تورم در سال ۱۴۰۰ برابر و هزینه سبد بازار در سال ۱۴۰۰، ۵۸,۲۰۰ تومان باشد:

- الف) هزینه سبد بازار در سال ۱۳۹۹ چند ریال بوده است؟
 (۱) الف: ۲۹,۱۰۰ ب: ۱۹,۴۰۰
 (۲) الف: ۲۲۳,۰۰۰ ب: ۲۹,۴۰۰
 (۳) الف: ۲۲۳,۰۰۰ ب: ۲۹,۱۰۰
 (۴) الف: ۲۹۱,۰۰۰ ب: ۱۹,۴۰۰

۱۴۱- کدام گزینه درک درستی در رابطه با کارآفرینی ندارد؟

- (۱) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی را تولید و عرضه می کند یا راههای جدیدی برای تولید کشف می کند.
 (۲) کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان اند یا به ذهنشان خطور نمی کند.
 (۳) یک کارآفرین موفق یادگیرنده است به گونه ای که از کارشناسان، مشتریان و همکارانش می آموزد و خود را با شرایط بازار وفق می دهد.
 (۴) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است توانایی مالی لازم برای راه اندازی کسب و کارش را نداشته باشد، با این حال می تواند کسب و کار خود را راه اندازی کند و سپس با تلاش و سرمایه گذاری های متعدد، نیازهای مالی خود را برطرف سازد.

۱۴۲- کدام گزینه در رابطه با نقش دولت و تعامل آن با خانوارها و بنگاهها در بازار محصولات و بازار عوامل تولید صحیح است؟

- (۱) دولت ها منابع مورد نیاز خود را در بازار عوامل تولید از بنگاهها و خانوارها خریداری می کنند.
 (۲) دولت در ازای ارائه کالا و خدمات به بنگاهها و خانوارها از آنها مالیات دریافت می کند.
 (۳) در بازار محصولات بنگاهها و خانوارها فروشنده، و دولت خریدار است.
 (۴) دولت در ازای دریافت مالیات به بنگاهها و خانوارها یارانه پرداخت می کند.
 ۱۴۳- کشور ما طی چند سال گذشته با تحریم های مختلف کشورهای غربی و به ویژه آمریکا مواجه شده است، کدام گزینه تحلیل درستی از راههای کمک به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نمی کند؟
 (۱) می توان با افزایش تعداد شرکای تجاری و اقتصادی خود راههای تامین کالاهای وارداتی یا بازار فروش کالاهای صادراتی را بیشتر کرد.
 (۲) می توان با ایجاد مزیت های جدید اقتصادی برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور تولید کرد و از وضعیت تک محصولی فاصله گرفت.
 (۳) می توان با تمرکز بر تخصص گرایی به سمت تولیدات تک محصولی کالایی که در آن مزیت اقتصادی دارد حرکت کرد و در تأمین کالاهای راهبردی با تکیه بر شرکای تجاری خود آنها را وارد کرد.
 (۴) با توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان و سرمایه گذاری بر کالاهای راهبردی و اساسی امکان تاب آوری و انعطاف پذیری در مقابل تهدیدها، تکانها و تحریمها را بیشتر کند.

۱۴۴- کدام یک از روابط زیر به درستی تبیین نشده است؟

- (۱) نوسانات نرخ ارز ← کاهش قدرت خرید پول ← تورم
 (۲) افزایش واردات ← تنظیم بازار ← کنترل تورم
 (۳) کمبود عرضه ← افزایش قیمت ← تورم
 (۴) افزایش نقدینگی ← افزایش تولید ← تورم

۱۴۵- چند مورد از عبارات زیر صحیح می باشد؟

- کشورهای پیشرفته فاقد بیکاری هستند.
- در محاسبه تولید ناخالص داخلی، تنها کالاها و خدمات نهایی را در نظر می گیریم زیرا بخش زیادی از کالاها و خدمات واسطه ای در تولیدات نهایی محاسبه شده اند.
- شاخص های مربوط به رشد کمی اقتصاد و افزایش تولید ناخالص، به تنهایی نمی تواند نشان دهنده میزان پیشرفت یک کشور باشد.
- مؤلفه هایی نظیر بهداشت عمومی، شاخص های فقر و پایداری محیطی و نابرابری های جنسیتی، از مواردی هستند که در گزارش های توسعه انسانی منعکس می شوند.
- در کشورهای پیشرفته قیمت ها از ثبات کامل برخوردار هستند.

- (۱) ۲ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۴ مورد (۴) ۵ مورد

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱۲
۲۴ فروردین ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	امیر زراندوز - داود بوالحسنی	محمد منتظران - ابوالفضل فروغی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	احمد بهزادی - داود تالشی	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز		احسان اسدی - نگار کاتبی
۴	زبان عربی	کاظم غلامی	کیارش پورمهدی - آریا ذوقی - زهرا فرزانه	مبینا بهرامی - سمانه ریحانی
۵	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	احسان اسدی	محمود کاظمی - منیره زمانی
۶	جغرافیا	بهروز یحیی		احسان اسدی - نگار کاتبی
۷	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	محمد تفقیدی - معصومه روزبهانی	احسان اسدی - نازنین امامی
۸	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا - فیروز کریمی	محمود کاظمی - رویا غفاری

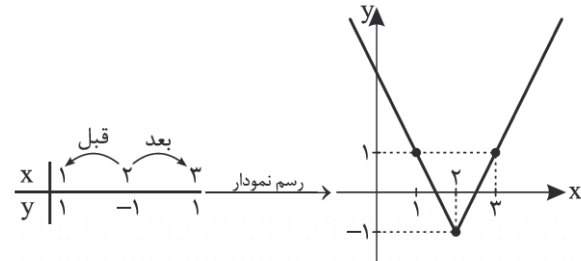
واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسبه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

گزینه ۲ صحیح است. ۶.

نمودار تابع را رسم می‌کنیم تا محدوده تغییرات y مشخص شود. ابتدا ریشه عبارت داخل قدرمطلق را تعیین می‌کنیم سپس یک عدد قبل و یک عدد بعد از آن را به x می‌دهیم تا نقاط کمکی هم به دست آیند:

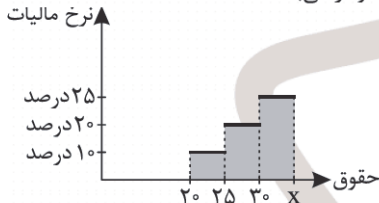

پس برد تابع، مجموعه $y \geq -1$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۴)

گزینه ۲ صحیح است. ۷.

با توجه به جدول مالیاتی نمودار زیر قابل ترسیم است و میزان مالیات برابر با مساحت زیر این نمودار می‌باشد، لذا:

بنابراین مساحت زیر منحنی برابر ۳ می‌باشد و داریم:

$$5 \times \frac{1}{100} + 5 \times \frac{2}{100} + (x - 30) \times \frac{25}{100} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{1}{20} + \frac{x-30}{4} = 3 \Rightarrow \frac{x-30}{4} = \frac{59}{4}$$

$$\Rightarrow x - 30 = 59 \Rightarrow x = 89$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۳)

گزینه ۴ صحیح است. ۸.

$$f^2 = \{(-2, 16), (0, 1), (5, 9)\}$$

$$g^2 = \{(0, 16), (1, 64), (5, 1)\}$$

$$f^2 - g^2 = \{(0, -15), (5, 8)\}$$

$$f - g = \{(0, -3), (5, 2)\}$$

$$\frac{f^2 - g^2}{f - g} = \{(0, 5), (5, 4)\}$$

$$\text{برد} = R_f = \{5, 4\} \Rightarrow \text{مجموع} = 9$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۵)

گزینه ۲ صحیح است. ۹.

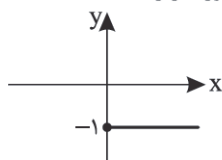
با توجه به نمودار داده‌شده، دامنه‌ها را می‌نویسیم:

$$D_f = \mathbb{R}, D_g = \{x \geq 0\} \Rightarrow D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{x \geq 0\}$$

حالا ضابطه $g + f$ را محاسبه می‌کنیم:

$$g + f = x^2 + 1 - x^2 - 2 = -1$$

پس نمودار $(g + f)$ با دامنه $\{x \geq 0\}$ به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۵)

ریاضی و آمار

گزینه ۳ صحیح است. ۱.

گزاره‌های $p \wedge r$ و $p \vee r$ زمانی دارای ارزش یکسان هستند که p و r دارای ارزش یکسان باشند لذا $p \Leftrightarrow r$ همواره دارای ارزش درست است، بنابراین:

$$(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow q \equiv q$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۷)

گزینه ۲ صحیح است. ۲.

دقت کنید در یک نامعادله، همواره می‌توانیم دو طرف را به توان عددی فرد برسانیم، پس از $a > b$ می‌توان نتیجه گرفت که: $a^3 > b^3$ بررسی سایر گزینه‌ها:

$$(1) \text{ معادله } x^2 + 25 = 0 \text{ جواب ندارد، زیرا: } x^2 = -25$$

(۳) رابطه داده‌شده فقط به‌ازای مقادیری از x و y درست است که هم‌علامت باشند در صورتی‌که اگر مثلاً $x = 3$ و $y = -5$ باشد، داریم:

$$|x + y| = |3 - 5| = |-2| = 2$$

$$|x| + |y| = |3| + |-5| = 3 + 5 = 8$$

(۴) رابطه داده‌شده، در حالت کلی درست نیست مثلاً به‌ازای $a = 10$ و $b = 1$ داریم:

$$\left. \begin{aligned} \sqrt{a-b} &= \sqrt{10-1} = \sqrt{9} = 3 \\ \sqrt{a}-\sqrt{b} &= \sqrt{10}-\sqrt{1} = \sqrt{10}-1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sqrt{a-b} \neq \sqrt{a}-\sqrt{b}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

گزینه ۱ صحیح است. ۳.

ابتدا به کمک ضابطه بالایی f حاصل $f(0)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(0) = \frac{-0+3}{2\sqrt{1-0}} = \frac{3}{2} = 1.5$$

حالا باید حاصل $f(1/5)$ را به کمک ضابطه پایینی f به دست آوریم:

$$f(1/5) = [(1/5)^2] = [1/5 \times 1/5] = [2/25] = 2$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۷)

گزینه ۳ صحیح است. ۴.

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، لذا باید ضریب x را مساوی با ۱ قرار داده و ضمناً عدد ثابت را حذف کنیم، لذا:

$$x \text{ ضریب } 1 \Rightarrow m - 6 = 1 \Rightarrow m = 7$$

$$\text{عدد ثابت } 0 \Rightarrow k - 1 = 0 \Rightarrow k = 1$$

$$\Rightarrow m \times k = 7 \times 1 = 7$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۰)

گزینه ۴ صحیح است. ۵.

تابع علامت (ساین) به صورت زیر است:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

پس یک تابع ۳ ضابطه‌ای می‌باشد و ضمناً پلکانی است چون ضابطه‌های آن تابع ثابت هستند. لذا مطلب بیان‌شده در گزینه ۱ درست و مطلب بیان‌شده در گزینه ۴ نادرست است، چون از رابطه $\text{sign}(-x) = 1$ نتیجه می‌گیریم که x عدد منفی است. مطالب ذکرشده در گزینه‌های ۲ و ۳ هم درست هستند. کلاً توابعی به شکل $f = \{(a, a)\}$ هم ثابت هستند و هم همانی.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۵)

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

دامنه مشترک به صورت $-1 \leq x < 0$ می باشد، لذا تابع $g-f$ در دامنه مشترک به صورت زیر است:

$$g-f = |x| - [x] = -x + 1$$

با توجه به دامنه تابع $g-f$ ، برد به صورت $1 < y \leq 2$ می باشد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا میانگین را به دست آورده و خط فقر به کمک میانگین را محاسبه می کنیم:

$$\bar{x} = \frac{20 + 80 + 5 + 27}{2 + 4 + 1 + 3} = \frac{132}{10} = 13.2$$

$$\Rightarrow \text{خط فقر به کمک میانگین} = \frac{13.2}{2} = 6.6$$

حالا سهم هر فرد را از درآمد خانواده خود محاسبه کرده و میانه را به دست می آوریم:

$$\frac{20}{2} = 10 = \text{سهم هر فرد ردیف ۱ جدول}$$

$$\frac{80}{4} = 20 = \text{سهم هر فرد ردیف ۲ جدول}$$

$$\frac{5}{1} = 5 = \text{سهم هر فرد ردیف ۳ جدول}$$

$$\frac{27}{3} = 9 = \text{سهم هر فرد ردیف ۴ جدول}$$

نوشتن درآمدها به ترتیب $5, 9, 9, 9, 10, 10, 20, 20, 20, 20$
میانه = ۱۰

$$\Rightarrow \text{خط فقر به کمک میانه} = \frac{10}{2} = 5$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان} = 5 - 6.6 = -1.6$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۶)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

اگر جمعیت بیکار را x و جمعیت شاغل را y در نظر بگیریم، داریم:

$$y = 3x$$

از طرفی:

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{x}{x+y} \times 100$$

$$= \frac{x}{x+3x} \times 100 = \frac{x}{4x} \times 100 = \frac{1}{4} \times 100 = 25$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۶۱)

۱۳. گزینه ۱ صحیح است.

با استفاده از رابطه $d = \frac{a_m - a_n}{m - n}$ در دو حالت d را به دست می آوریم:

$$\left\{ \begin{aligned} \frac{a_7 - a_3}{7 - 3} = d &\Rightarrow \frac{(3x + 5) - (2x + 1)}{7 - 3} = d \Rightarrow \frac{x + 4}{4} = d \\ \frac{a_{10} - a_7}{10 - 7} = d &\Rightarrow \frac{(7x + 1/5) - (3x + 5)}{10 - 7} = d \Rightarrow \frac{4x - 3/5}{3} = d \end{aligned} \right.$$

$$\Rightarrow d = \frac{x + 4}{4} = \frac{4x - 3/5}{3} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 3x + 12 = 16x - 14$$

$$\Rightarrow 26 = 13x \Rightarrow x = 2$$

مطلوب مسئله اختلاف مشترک یا همان d است، پس داریم:

$$d = \frac{x + 4}{4} = \frac{2 + 4}{4} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

اولین عدد دورقمی زوج مضرب ۳، ۱۲ است و دومین عدد ۱۸ است، پس این اعداد دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۶ می سازند. آخرین عدد دورقمی زوج مضرب ۳، ۹۶ است، پس باید مجموع جملات ۹۶، ...، ۱۸، ۱۲ را محاسبه کنیم. ابتدا تعداد اعداد را به دست می آوریم:

$$\text{تعداد} = \frac{\text{اولی} - \text{آخری}}{d} + 1 = \frac{96 - 12}{6} + 1 = 15$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \xrightarrow{n=15} S_{15} = \frac{15}{2}(12 + 96) = \frac{15}{2} \times 108$$

$$= 15 \times 54 = 810$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۷۰)

۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

اولین واسطه را $3 + d$ و آخرین واسطه را $60 - d$ در نظر می گیریم، پس داریم:

$$3, [3 + d], \dots, [60 - d], 60$$

$$(60 - d) - (3 + d) = 57 \Rightarrow 57 - 2d = 54 \Rightarrow 2d = 3 \Rightarrow d = 1.5$$

پس اولین واسطه 4.5 ، دومین واسطه 6 و سومین واسطه 7.5 است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{cases} a_3 + a_4 = 4 \Rightarrow a_1 r^2 + a_1 r^3 = 4 \Rightarrow a_1 r^2(1 + r) = 4 \\ a_5 + a_6 = 8 \Rightarrow a_1 r^4 + a_1 r^5 = 8 \Rightarrow a_1 r^4(1 + r) = 8 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\div} r^2 = 2 \Rightarrow r = \pm \sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۷۶)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

در یک دنباله هندسی در صورتی که تعداد جملات مشخص نباشد، بهتر است برای راحتی فرمول S_n را به صورت زیر در نظر بگیریم (چون فرمول مستقل از تعداد جملات است).

$$S_n = \frac{a_1(1 - r^n)}{1 - r} = \frac{a_1 - a_1 r^n}{1 - r} = \frac{a_1 - a_n \times r}{1 - r}$$

$$= \frac{15 - \frac{3}{2} \times \frac{2}{3}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{15 - 1}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{14}{\frac{1}{3}} = 14 \times 3 = 42$$

$$S_n = \frac{15 - \frac{3}{2} \times \frac{2}{3}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{15 - 1}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{14}{\frac{1}{3}} = 14 \times 3 = 42$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۸۳)

۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

فرض می کنیم $x = a$ ، $y = ar$ و $z = ar^2$ جملات متوالی دنباله هندسی با نسبت مشترک r هستند. پس جملات دنباله حسابی به صورت $2ar$ ، $3a$ و $4ar^2$ نوشته می شوند.

پس داریم:

$$2(3a) = 2ar + 4ar^2 \Rightarrow 6a = 2ar + 4ar^2 \xrightarrow{a \neq 0} 4r^2 + 2r - 6 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 2} 2r^2 + r - 3 = 0$$

$$\Delta = 1 + 24 = 25 \Rightarrow r = \frac{-1 \pm 5}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} r = 1 \xrightarrow{\text{جملات تکراری}} \text{غرض} \\ r = -\frac{3}{2} \checkmark \end{cases}$$

۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

(ب) مفاهیم ذهنی از قلمرو تعالیم اخلاقی فراتر نمی‌رفت.
(ه) نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۳)

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

برگرفته از کتاب ترجمه تفسیر طبری است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۴، ۴۵ و ۵۷)

۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی:
۱- کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های دیگر
مانند: گیر - جوشن - خنگ
۲- تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز مثلاً:
یک ← یک، هزار ← هزار
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۶۲ و ۷۲)

۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
(الف) برگرفته از کتاب «تاریخ بلعیمی» قرن چهارم است.
(ب) برگرفته از کتاب «کشف الاسرار» ابوالفضل میبیدی قرن پنجم است.
(ج) برگرفته از کتاب «چهار مقاله نظامی عروضی» قرن ششم است.
(د) برگرفته از کتاب «الهی‌نامه خواجه عبدالله انصاری» قرن پنجم است.
(ه) برگرفته از کتاب «مرزبان‌نامه سعدالدین وراونی» قرن ششم است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۷۷، ۸۳، ۸۵ و ۱۰۴)

۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

(ج) حسن تعلیل: شکل ظاهری گل نرگس را که گلبرگ‌هایش باز است، نگاه کردن به معشوق می‌داند که متعجب مانده است با زیبایی معشوق.
(الف) اغراق: شبنم را دریای آتش می‌داند.
(د) موازنه: کلمات دو مصراع سجع متوازی و متوازن هستند.
(ب) اسلوب معادله: جلوی سیل را نمی‌شود با بند گرفت (همان طوری که) عاشق بی‌قرار را نمی‌توان به زنجیر کشید. (مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است.)
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

گفتار شیرین و شیرین سخن (حس‌آمیزی) / دل بردن (کنایه) / چون شکر (تشبیه) / ای طوطی شیرین سخن (استعاره از معشوق) / واژه‌های شکر و شیرین (واژه‌آرایی) / صامت (ش، ن) واج‌آرایی می‌سازد.
توجه: با نبودن اسلوب معادله و حسن تعلیل، گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ حذف می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) حسن تعلیل دارد. علت سیاهی درون لاله را ناله بلبل می‌داند / اغراق هم دارد.
(ج) واژه‌های دو مصراع تقابل سجع متوازی و متوازن‌اند که موازنه می‌سازند - صامت (ش - م) هم واج‌آرایی یا نغمه حروف می‌سازد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(ب) رنگین لباس: حس‌آمیزی نیست چون هر دو بینایی است - مصراع دوم مثالی برای مصراع اول نیست: اسلوب ندارد.
(د) تقابل سجع‌های متوازی نیست پس ترصیع ندارد. واژه‌آرایی هم ندارد.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

مطلوب مسئله $\left[\frac{z}{x}\right]$ است، پس داریم:

$$\left. \begin{aligned} z &= ar^2 = a\left(-\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4}a \\ x &= a \end{aligned} \right\} \Rightarrow \left[\frac{z}{x}\right] = \left[\frac{9}{4}\right] = 2$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۷۵)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{aligned} 2^{-\frac{1}{2}} \times 2^{\frac{4}{3}} \times (2^{-2})^{-0.5} &= (2^{-3})^{-a} \Rightarrow 2^{-\frac{1}{2}} \times 2^{\frac{4}{3}} \times 2^1 = 2^{3a} \\ \Rightarrow -\frac{1}{2} + \frac{4}{3} + 1 &= 3a \Rightarrow 3a = 2 \Rightarrow a = \frac{2}{3} \Rightarrow f(x) = -2^{\frac{2}{3}x+1} \\ \Rightarrow f(-3) &= -2^{\frac{2}{3}(-3)+1} = -2^{-1} = -\left(\frac{1}{2}\right) = -0.5 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۸۶ و ۹۵)

۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} (1, 5) \in f &\Rightarrow 5 = 2^{a+b} - 3 \Rightarrow \begin{cases} 8 = 2^{a+b} \\ 16 = 2^{-a+b} \end{cases} \\ (-1, 13) \in f &\Rightarrow 13 = 2^{-a+b} - 3 \\ \Rightarrow \begin{cases} a+b=3 \\ -a+b=4 \end{cases} \Rightarrow 2b=7 \\ \Rightarrow \begin{cases} b=3.5 \\ a=-0.5 \end{cases} \Rightarrow f(x) = 2^{-0.5x+3.5} - 3 \xrightarrow{x=-3} f(-3) = 29 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۹۵)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۰)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

آثار تنگسیر از صادق چوبک، آخر شاهنامه از اخوان ثالث، دهکده پرملال از امین فقیری و سووشون از سیمین دانشور از آثار ادبیات دوره معاصر است. در گزینه ۱ ضیافت از سیدمهدی شجاعی، گزینه ۲ تنفس صبح از قیصر امین‌پور و گزینه ۴ در کوچه آفتاب از علی مؤذنی از آثار دوره انقلاب اسلامی است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۸۰)

۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

از نظر سطح فکری، موضوع شعر دوره معاصر محدود نیست و بسیار تنوع موضوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است، و از نظر زبانی در شعر انقلاب اسلامی، باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر محسوس است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

صورت درست سایر گزینه‌ها:

(۱) تفکر انسان‌گرایانه در آثار بعد از انقلاب کم‌رنگ دیده می‌شود.

(۳) معشوق در شعر معاصر زمینی است.

(۴) بعد از جنگ تحمیلی جریان سیال ذهن در داستان‌نویسی بیشتر می‌شود و در دهه هشتاد شاهد داستان‌نویسی (مینی‌مال) و مدرن‌نویسی هستیم.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۹)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

نازک سخنان (حس آمیزی = لامسه + شنوایی) / مصراع دوم مثال و مصداقی است هم مفهوم برای مصراع اول (همان طوری که) بین دو مصراع معنا می دهد / چرخ: استعاره از روزگار / مصراع اول کنایه: روزگار با انسان های خوش سخن سر سازگاری ندارد.

بررسی سایر گزینه ها:

هر سه بیت دیگر (کنایه) دارند.

(۱) اسلوب معادله دارد.

(۴) حس آمیزی دارد (همت بلند).

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۴)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

ترتیب آرایه ها:

(ب) ایهام: پروانه (اجازه، نام جانور)

(د) ایهام تناسب: مهر [خورشید] [معنای پذیرفته]، محبت (که با عشق تناسب دارد)

(الف) حس آمیزی: زبان چرب و نرم

(ج) لف و نشر: همی بوییم ← گل اندر بوستانی نو

همی نوشیم ← مل اندر مرغزاری خوش

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۸۸ و ۱۱۲)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

تشبیه: خار شوق

کنایه: خار از پا بیرون کشیدن: درمان کردن، آرام کردن درد

چنگ: مجاز از دست

اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی برای مصراع اول است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۲)

۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

ایهام تناسب ندارد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۸)

۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

واژگان دارای ایهام:

بیت دوم: دور از تو (دوری از تو - از تو دور باد)

بیت پنجم: نگران (پریشان - نگاه کننده)

واژگان دارای ایهام تناسب: بیت اول: پرده / بیت سوم: راستی، حلقه /

بیت چهارم: عود، ساز

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۲)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

«بی دود» استعاره است از «بی دردسر» یعنی مشکل برطرف شود. در گزینه ۲ «مه» استعاره از یار است اما کلمات قافیه «خسرو» و «نو» هستند. در گزینه ۳ دقت داشته باشید که «مشگ مویان» و «ماه رویان» صفت جانشین اسم اند و چنین چیزی صفت محسوب نمی شود. در گزینه ۴ هم فقط تشبیه وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۰)

۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

بیت ۱ (دُرُو - نُو = و = مصوت + صامت) / بیت ۳ (غَم - بَچَم = م - مصوت + صامت) / بیت ۵ (دهان - زبان = ان = مصوت + صامت) و (دوخت و سوخت = وخت = مصوت + صامت + صامت) / بیت ۶ (نیست - نیست = یست = مصوت + صامت + صامت) و (باد و باد = اد = مصوت + صامت براساس قاعده ۲ هستند) / بیت های ۵

و ۶ دارای ذوقافیتین هستند (دهان - زبان / دوخته و سوخته) نیست و نیست - باد و باد = جناس تام اند و ۲ قافیه هستند!!

در بیت ۳، واژه های (گریبان و جوانان) ظاهراً قافیه اند ولی اولی با کسره و دومی ساکن است به این دلیل قافیه دوم به حساب نمی آیند!!

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۰)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

البته با دیدن سه هجای کوتاه در گزینه ۴ می توان پی به غلط بودن گزینه ۴ برد!!

ولی تقطیع شعر نیمایی یا نو سخت است. به دلیل اینکه هر مصراع می تواند انواع ارکان هجایی متفاوت کنار هم داشته باشد که از یک خانواده نیست!!

بررسی گزینه ها:

(۱) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (مثل شعر سنتی است)

(۲) مستفعلن مفاعلن مستفعلن مستف (رکن دوم و چهارم با مستفعلن سنخیتی ندارند)

(۳) فاعلاتن فعلن فاعلاتن مفعولن فع (رکن آخر = فع) متفاوت با بقیه ارکان است ولی شعر نو است مشکلی پیش نمی آید.

(۴) مستفعلن (ـ ـ ـ ـ ـ) مفاعل (ـ ـ ـ ـ ـ) مفعولن (ـ ـ ـ ـ ـ)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

از تکرار ۴ رکن «مفعولن» است (مقارن مثنی سالم)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) از تکرار (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) است (رمل مثنی محذوف)

(۳) از تکرار ۴ رکن مستفعلن است (رجز مثنی سالم)

توجه: رجز همیشه سالم است.

(۴) از تکرار (مفاعیلن مفاعیلن مفعولن (مفاعی)) است (هزج مسدس محذوف)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۷)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی اختیارات شاعری در بیت گزینه ۳:

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در رکن سوم مصراع اول، تبدیل هجای

بلند «گی» به «گ»

ابدال در رکن پایانی مصراع دوم

آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در رکن اول مصراع اول

هجای بلند پایانی مصراع اول

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۳)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

قلب: رکن دوم مصراع اول [مفاعیلُ ← مفاعلن: جابه جایی هجاها رخ داده است.]

ابدال: در رکن پایانی همه مصراع ها [تبدیل دو هجای کوتاه به بلند]

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در مصراع دوم هجای هفتم. کسره اضافه (تنعم جهان)

در مصراع دوم بیت دوم هجای پنجم. واو عطف (دل و راحت)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۸۳ و ۸۸)

۴۳. گزینه ۴ صحیح است.

این بیت اختیار شاعری وزنی «قلب» ندارد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۸۳ و ۸۸)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم ابیات:

(الف) در اوج احتیاج نباید به خلق محتاج بود زیرا نیاز تو را بیشتر خواهند کرد.

(ب) سرزنش، هیچ‌گاه عشق را از دل سعدی بیرون نخواهد کرد و او همیشه وفادار و پای‌بند به عشق خواهد ماند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۶)

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۲ صحیح است.

امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع، از سویی تعامل فرهنگی را از سطح محققان و مولدان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف کنندگان فرهنگی منتقل کرده است؛ و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند. این وضعیت باعث می‌شود تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند؛ بدین ترتیب رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۰۳)

۵۲. گزینه ۴ صحیح است.

مستشرقان یا شرق‌شناسان به جمعی از محققان غربی گفته می‌شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی جوامع شرقی و میراث فرهنگی آنها را مطالعه می‌کنند. در واقع به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۱۰)

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

(ب) اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

(ج) مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد. فردی که با تلاش و پشتکار خود، در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق، موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۸۰ و ۹۰)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) در این دیدگاه عرضی، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ یک از آنها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آنها به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند.

(ب) رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۳ و ۵۲)

۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

وزن این بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است که صورت دیگری ندارد.

توضیح سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون = مستفعل مستفعل مستفعل مستف

(۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل

(۴) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن = مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۴)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) رباعی در وزن (مستفعل فاعلاتن مفعولن فع) است به‌جز مصراع دومش و برش دوم هجایی‌اش در گزینه ۴ درست است.

(۲) چهار بار اختیار وزنی (ابدال)، رکن مفعولن به جای (مستفعل) وجود دارد و پنج بار حذف همزه وجود دارد.

(۳) مفهوم رباعی و بیت گزینه ۳ «ناپایداری دنیا» است.

(۴) این کهنه رباط: استعاره از دنیا است / تلمیح به داستان جمشید و بهرام شاه است / کنایه: ناپایداری دنیا است / تضاد: صبح و شام

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۵)

۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ۱ تأکید بر «سکوت و کم‌گویی» است. گزینه

۲، مصراع اول / گزینه ۳، مصراع اول / گزینه ۴، مصراع اول

ولی گزینه ۱ می‌گوید «دیدن رخ یار موجب حیرت و خاموشی می‌شود» (مصراع دوم)

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۳۲)

۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) کنایه از اینکه «خودت را راحت در اختیار دیگران قرار نده چون وجودت ارزشمند است»

(۲) فعل ما برخاسته از فعل خداست.

(۳) هدف عاشق واقعی نه رسیدن به بهشت است نه رهایی از دوزخ، بلکه تنها دل‌بسته معشوق‌اند و بس.

(۴) دل کسی را شکستن هنر نیست چون اگر شکسته شود دیگر درست نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۸)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

بیت دوم: اشاره می‌کند به عادل بودن پادشاه یا حاکم که به سبب عدالتش حکومت و سرزمین آرام گرفته‌اند. در سایر گزینه‌ها به مفهوم برتری مخاطب شاعر یا قدرت پادشاه اشاره شده است که آسمان و بهار تحت سلطه او هستند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۶)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

ابیات الف و ج: هر دو به بخت بد و سرنوشت تلخ اشاره دارند که روزگار موافق حال ایشان نیست.

بررسی سایر موارد:

(ب) بدخواه و دشمن پادشاه تباه شد.

(د) شاعر برای مخاطب یا حاکم دعا می‌کند که همیشه شادکام و خوش‌بخت باشد.

(ه) همه پادشاهان، پیر و جوان تسلیم تو شدند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۵)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

الف) گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد (علت). این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. (پیامد)
 ب) در جوامع فئودالی غربی، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بودند و نه رعیت. به همین دلیل از آنها به طبقه سوم یاد می‌شد که شامل صراف، بنا، کفاش و ... بود. این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.
 ج) کاستی و خلأ معنوی (علت)، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آنها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند. (پیامد)

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۸۸، ۹۱ و ۹۷)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

در رویکرد عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه جانبه دولت را می‌پذیرد. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آنها را از بین نمی‌برند. اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد، همچنین حکومتی دنیوی و سکولار است. این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به جهان هستی دارد، سازگار است و آزادی را مهم‌ترین ارزش اجتماعی می‌داند. توسعه، ثبات، رفاه، سلطه بر طبیعت و جهان، از دیگر ارزش‌های مهم در این نظام سیاسی هستند. در این نظام سیاسی فقط می‌توان از مقبولیت نظام حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۶۷)

۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و همچنین با استدلال عقلی، جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که دارند، به انواعی تقسیم کرده است.

این خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.
 ابوریحان بیرونی با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

دولت‌ها در این کشورها برای تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف و همچنین پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای آنها، ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی بودند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸۳)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد ولی به دنبال ملاک‌هایی برای دآوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است (الف، ز) و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که دآوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد، زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود (ج، و) و همواره ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند (د، ه) و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند. (ب، ح)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸۹)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ اشاره به ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام دارد. (۱) نادرست، عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

عقل ابزاری	عقل تفسیری	عقل انتقادی
در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم.	در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای شناخت یکدیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم.	در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۱۰۳)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

الف) شناخت متقابل هویت‌ها همان الگوی تعارف است.
 ب) در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.
 ج) دیگچه همانندسازی به این معناست که تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.
 د) در جداسازی، گروه مسلط، گروه‌های نژادی، قومی، مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. یادآوری: نسل‌کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشنوت‌آمیز همانندسازی هستند. اساس این روش‌ها، نفی و طرد دیگری متفاوت است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۶۴. گزینه ۴ صحیح است.

الف) ارسطو حکومت اقلیت بر اساس فضیلت را آریستوکراسی می نامد.
ب) برای اجرای قانون از قدرت نیز باید استفاده کرد یا حداقل تهدید کرد که در صورت تخلف از قانون از قدرت استفاده می شود. برخی مواقع ترس از مأمور راهنمایی و رانندگی، راننده را از سریع راندن باز می دارد و او را وادار می کند که سرعت مجاز و مطمئن را رعایت کند.
ج) سازمان یعنی جمع کسانی که منافع، ارزش ها یا برداشت های مشترکی دارند. سازمان مهم ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است. البته سازمان، هم پیوند میان افراد و گروه های انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و هم کیشان را در بر می گیرد که از آن به انسجام اجتماعی یاد می شود و هم پیوند میان نقش ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می شود که از آن به یکپارچگی نظام تعبیر می شود.

(جامعه شناسی دهم، صفحه ۱۲۹)

(جامعه شناسی دوازدهم، صفحه های ۵۹ و ۶۰)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

الف) نادرست، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد، و برای حل مشکل جمعیت چاره اندیشی می کند.
ب) درست، یکی از مهم ترین بحث ها درباره انقلاب، دستاوردها و پیامدهای آن می باشد.
ج) درست، عقل نظری واقعیت هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می کند.
د) نادرست، رویکرد انتقادی هیچ گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش ها و روابط میان انسان ها و جوامع بپردازد.

(جامعه شناسی دهم، صفحه های ۱۱۲ و ۱۳۶)

(جامعه شناسی دوازدهم، صفحه های ۷۹ و ۱۱۳)

زبان عربی

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

خلق الله: آفریده (آفرینش) خدا (رد گزینه های ۱ و ۴)، «مخلوقات» در گزینه ۱ و «از آن» در گزینه ۴ اضافی است / آرونی: به من نشان دهید (رد گزینه های ۳ و ۴) / الذین: کسانی (رد گزینه های ۱ و ۴) / خلق: آفریده اند (رد گزینه ۳) / من دونه: غیر از او (رد گزینه ۱)

(عربی دوازدهم، درس ۴)

۶۷. گزینه ۳ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

إعصار: گردباد (رد گزینه های ۱ و ۲) / فی المحيط الأطلسی: در اقیانوس اطلس (رد گزینه های ۱ و ۲) / سنوياً: سالانه (رد گزینه ۴)، در گزینه ۴ «جشن های سالانه» ترکیب وصفی به کار برده شده است در صورتی که «سنوياً» قید زمان می باشد / احتفالاً عظیماً: با شکوه، با عظمت: در اینجا «احتفالاً» مفعول مطلق نوعی است و «عظیماً» صفت می باشد. (رد گزینه ۱) / يتحیرون: به حیرت می افتند (رد گزینه ۴)
نکته: در ترجمه مفعول مطلق نوعی که دارای صفت می باشد، صفت ترجمه می شود و نیازی به ترجمه مفعول مطلق نیست.

(عربی دهم، صفحه ۳۴)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

من الأماكن: از مکان های (رد گزینه های ۲ و ۳) / الشهيرة: معروف، مشهور (رد گزینه ۲) / إثني عشر: دوازده (رد گزینه های ۲ و ۴) / قائمة التراث الطبیعی: فهرست میراث طبیعی (رد گزینه ۳) / سجّل: ثبت شده است (رد گزینه های ۳ و ۴)

(عربی دهم، درس ۶)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

ذلک الفلم: آن فیلم (رد گزینه ۴) / أنابیپ (جمع): لوله ها (رد گزینه های ۱ و ۳) / آبار (جمع): چاه ها (رد گزینه ۴) / المصافی (جمع): پالایشگاه ها (رد گزینه ۳) / شاهدتم: دیدید، مشاهده کردید (رد گزینه ۳) / تظہر (فعل مجهول): نشان داده می شود (رد سایر گزینه ها)

(عربی دهم، صفحه ۹۵)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

یؤدی: ایفا می کند (رد گزینه ۳) / دوراً مهمماً: نقش مهمی، نقشی مهم (رد گزینه ۱، حرف «که» در این گزینه اضافی است.) / تجنباً (مفعول مطلق تأکید): واقعاً، حتماً (رد گزینه های ۱ و ۲) / تلوثاً: آلودگی، آلوده شدن؛ باید به صورت لازم ترجمه شود. (رد گزینه های ۳ و ۴)

(عربی دوازدهم، درس ۴)

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

۱) هذه أنجم: اینها ستارگانی هستند (یک جمله خبری است که هذبه مبتدا و أنجم: خبر است) / ذرر منتشرة: مرواریدهایی پراکنده («ذرر» جمع و نکره است) / و زانتها: و آن را زینت داده اند.
۲) اهتممن (فعل امر): توجه کنید / المستوصفات: درمانگاه ها
۴) تقنيات (جمع): تکنیک ها / إنتاج (مفرد): تولید

(عربی دهم، صفحه های ۱۹، ۵۳ و ۵۴)

(عربی دوازدهم، صفحه های ۵۶ و ۶۴)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

خطای این گزینه: «علمی» از «علمی + ن + ی» تشکیل شده است که در آن «علمی» فعل امر است: «به من یاد بده» / زندگی (ضمیر «ی» در «حیاتی» ترجمه نشده است ← زندگی ام)

(عربی دهم، صفحه های ۶۷، ۸۳ و ۱۰۶)

(عربی دوازدهم، صفحه ۷۵)

۷۳. گزینه ۴ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

اتاق من: غرفتی (رد گزینه ۱) / طبقه سوم: الطابق الثالث (رد گزینه های ۲ و ۳) / سی و هفت: سبعة و ثلاثون (رد گزینه های ۱ و ۲) / صبحانه: الفطور (رد گزینه ۳) / کلید اتاق: مفتاح الغرفة (رد گزینه های ۱ و ۳) / برای نظافت: للتنظيف، للتنظافة (رد گزینه های ۲ و ۳)

(عربی دهم، درس ۲، صفحه ۲۳)

۷۴. گزینه ۱ صحیح است.

«من لم يؤدبه الوالدان صغيراً يؤدبه الزمن»: هر کس که در کودکی پدر و مادر او را ادب نکنند، زمانه ادبش می کند.»

گزینه ۱ از نظر معنایی دورتر است زیرا برخلاف سایر گزینه ها اشاره به این موضوع دارد که انسان به جای سرزنش دیگران باید خودش را ادب کند و در تلاش برای تربیت خود باشد.

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۷)

ترجمه متن:

هنگامی که دانش آموز تحصیل دبیرستانش را کامل می کند گاهی مقابل شرایط سخت تری می ایستد و با خودش فکر می کند که به کدام راه قدم بگذارد و چه کاری را انتخاب کند و در این روزها با نصیحت ها و راهنمایی ها از سوی دوستان و نزدیکان روبه رو می شود و برای او شگفتی ای بزرگ تر از شگفتی اول ایجاد می شود به طوری که او را در گیج شدن و دودلی و نگرانی قرار می دهد!

اما راه حل چیست؟ او باید از اوضاع اقتصادی آگاهی یابد و به اخبار فرهنگی و اجتماعی که دانشگاه ها و مراکز علمی منتشر می کنند توجه کند تا به بازار کار شناخت یابد و زمینه های مناسب خودش را بیابد! تجربه به ما قطعاً ثابت کرده که توجه دانش آموزان بعد از درس و دانش آموختگی به زمینه هایی که مهارت های آنان در آن جلوه گر می شود برای آنان شغل هایی آماده می کند که می توانند به بهترین نتیجه ها برای کار دست یابند تا جایی که دیگران را نیز به آن فرا بخوانند!

بسیاری از اشخاص به دانش های سودمند می پیوندند و با تکیه بر تلاش و علاقه خود آنچه را که نیاز دارند کسب می کنند و در این راه هیچ مانع و مشکلی را نخواهند شناخت؛ به قول محمود درویش شاعر فلسطینی: «بر بلندای رویا بایست و بجنگ!»

۷۵. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

(۱) هر تلاشگری برای خوشبختی باید شکست بخورد تا پیروزی را در کارهایش کسب کند. (نادرست، بایستی برای شکست وجود ندارد بلکه باید تلاش کند.)

(۲) بسیاری از شغل ها در زمینه فرهنگ و اقتصاد وجود دارد ولی آن را نمی دانیم. (نادرست، متن اشاره ای به شغل های این زمینه نکرده است.)

(۳) دانش سودمند فقط آن است که در تحصیل دبیرستانمان یاد می گیریم. (نادرست، دانش مفید هر جایی می تواند باشد.)

(۴) فارغ التحصیلی بعد از دبیرستان برای ما مرحله هایی را می آورد که خارج شدن از آن به سادگی ممکن نیست. (درست، در متن گفته شده بعد از دبیرستان با شرایط سخت تری روبه رو می شویم.)

(عربی دوازدهم، درس ۵)

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

(۱) هر کس موفقیت را بخواهد باید با نزدیکان و دوستانش مشورت کند. (نادرست، متن گفته از دوستان و نزدیکان مشورت هایی می شنود نه اینکه باید به آنها عمل کند.)

(۲) عشق به کار امری است که گاهی برای ما هر آنچه را که برای رسیدن به آن تلاش می کنیم، محقق می سازد. (درست)

(۳) گرفتاری ها و مشکلات همواره وجود دارند، ولی انسان کوشا با تلاشش از آنها گذر می کند. (درست)

(۴) دانشگاه یکی از منابع اصلی است که از طریق آن به شرایط روزانه زندگی آگاهی می یابیم. (درست)

(عربی دوازدهم، درس ۵)

۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

«بر بلندای رویا بایست و بجنگ!»

بررسی گزینه ها:

(۱) موانع تو را می کشد هر چند برای چیره شدن بر آنها تلاش کنی. (بی ارتباط)

(۲) ضربه ای که تو را نکشد، نیرومندت می کند. (بی ارتباط)

(۳) با مشکلات مبارزه کن، اگر پیروزی را می خواهی. (دقیقاً مفهوم عبارت صورت سؤال همین است.)

(۴) هدفی را انتخاب کن، زیرا کسی که هیچ هدفی ندارد هیچ موفقیتی [نیز] ندارد. (بی ارتباط)

(عربی دوازدهم، درس ۵)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

«حیره» نایب فاعل برای فعل «تَخَلَّقَ»: آفریده می شود» است نه فاعل.

(عربی دوازدهم، درس ۵)

۷۹. گزینه ۳ صحیح است.

«إثباتاً» مفعول مطلق است، زیرا مصدر فعل «أثبتت» است که برای تأکید آمده است.

(عربی دوازدهم، درس ۵)

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه دو خطای حرکت گذاری وجود دارد:

۱- العامل: العامل (اسم فاعل ثلاثی مجرد بر وزن «الفاعل» می آید.)

۲- أنزل: أنزل (فعل ماضی باب إفعال بر وزن «أفعل» می آید.)

(عربی دهم، درس ۴)

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه و بررسی گزینه ها:

(۱) دوست من این موضوع جدید را در دفترش ثبت نکرد! («هذا» مفعول و اسم مبنی است نه معرب!)

(۲) دوستم نود و شش هزار ریال برای خرید مواد غذایی دارد! (در این گزینه فعل نداریم، بنابراین مفعول هم نداریم!)

(۳) دانش آموز این دو همکلاسی را در سالن امتحان دید! («هاتین» مفعول است و معرب است! دقت کنید که «هاتین» اسم اشاره مثنی است، بنابراین مبنی نیست!)

(۴) پس از افتادن ماهی ها، مردم آنها را برای پختن و خوردن می برند! (ضمیر «ها» مفعول و مبنی است!)

(عربی دهم، درس ۶)

۸۲. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ جمله اسمیه نداریم، در نتیجه در آن خبر به کار نرفته است! (ترجمه عبارت: «در برابر کسی که از او علم یاد می گیری و کسی که به او علم یاد می دهی، فروتن باش.»)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) «إنتاج» مصدر باب «إفعال» و اسم است، در نتیجه مبتداست و «من النقط» خبر آن است، ضمناً «نققات» هم مبتدا و «غالية» خبر است!

(۲) «تصديق» مصدر باب «تفعیل» و اسم است، در نتیجه مبتداست و «صعب» خبر آن است!

(۳) «نقل» منتقل کردن» مصدر ثلاثی مجرد و اسم است، در نتیجه مبتداست و «بحاجة» خبر آن است!

(عربی دهم، درس ۵)

۸۳. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲ «إطفاء» مصدر باب «إفعال» است و مجرور به حرف جرّ «ب» می باشد!

بررسی سایر گزینه ها:

در گزینه ۱ «انقطاع» مصدر باب «انفعال» و مضاف الیه است! دقت کنید که «عند» هنگام اسم است نه حرف جرّ!

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

در زمان مظفرالدین شاه امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران، به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام دارسی واگذار شد. در مقابل او تعهد کرد که ۲۰ هزار لیتر نقد، ۲۰ هزار لیتر به شکل سهام و تنها ۱۶ درصد سود خالص سالانه به دولت ایران پرداخت کند.

پادشاه ایتالیا به تشویق صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان، که خواستار ایجاد دولتی مقتدر بودند، موسولینی را به نخست‌وزیری منصوب کرد. (۱۹۲۲ م)

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۱۴)

۸۹. گزینه ۴ صحیح است.

سپهبد حاجعلی رزم‌آرا در مقام نخست‌وزیر (از تیر تا اسفند ۱۳۲۹) از سیاست انگلستان جانب‌داری می‌کرد و با ملی شدن صنعت نفت مخالف بود.

پس از ترور رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام (۱۶ اسفند ۱۳۲۹)، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

قیام پانزده خرداد به رغم اینکه با سرکوب رژیم حکومت پهلوی مواجه شد نتایج مهمی داشت:

هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد. حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند. علاوه بر روحانیون و دانشگاہیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند. رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته‌تر شد و مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۳۰)

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

گروهک تروریستی فرقان برخی از شخصیت‌های برجسته انقلابی مانند سپهبد ولی‌الله قرنی، آیت‌الله مطهری، دکتر مفتاح، حاج مهدی عراقی و آیت‌الله قاضی طباطبایی را به شهادت رساندند و به جان حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی و آیت‌الله ربانی شیرازی سوء قصد کردند. عملیات خیبر با رمز «یا رسول الله (ﷺ)» در تاریخ ۳ تا ۲۲ اسفند ۱۳۶۲ در منطقه هورالهویزه انجام شد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۵۸)

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) تاریخ‌نگاری از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هرودت که پدر تاریخ لقب گرفت، آغاز شد.

(ب) در دوره اشکانیان گاهشماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.

(ج) به طور کلی مراحل کار باستان‌شناسان عبارت است از: شناسایی و کشف، حفاری و استخراج و تنظیم اطلاعات.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۴، ۱۴ و ۲۴)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

در حدود ۲۴۰۰ ق.م. قوم اکد که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندگی سارگن بر کشور - شهرهای سومری مسلط شد.

کنفوسیوس چند قرن پیش از شی‌هوانگ‌تی در دوره سلسله چو می‌زیست.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۷، ۳۹، ۴۵، ۴۷ و ۵۱)

در گزینه ۳ «احتفاظ» مصدر باب «افتعال» و مضاف‌إلیه است! دقت کنید که «مع: همراه» اسم است نه حرف جرّاً

در گزینه ۴ هیچ مصدر ثلاثی مزیدی وجود ندارد! دقت کنید که «أرسل» و «یکتشفوا» فعل مزید هستند نه مصدر مزید!

(عربی دهم، درس ۸)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

سؤال از ما فعلی را می‌خواهد که چگونگی انجام شدنش به وسیله تشبیه بیان شده باشد، در واقع فعلی را می‌خواهد که برایش مفعول مطلق نوعی به همراه مضاف‌إلیه به کار رفته است، زیرا در این صورت مفعول مطلق به معنی «مثل، مانند» است و تشبیه ایجاد می‌کند!

در گزینه ۱ «سَجَلَ» فعل، «تسجیل» مفعول مطلق نوعی و «مَن» مضاف‌إلیه است، در نتیجه گزینه ۱ صحیح است! (ترجمه عبارت: این بازیکن گلی را به ثمر رساند مانند کسی که برای گرمی‌داشتن شایسته‌ترین است!)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در این گزینه هیچ مفعول مطلق نداریم! دقت کنید که «تأدیب» مفعول مطلق نیست، بلکه مضاف‌إلیه است.

(۳) «یطیر» فعل، «طیراناً» مفعول مطلق نوعی و «عجیباً» صفت است.

(۴) «لا یسهّل» فعل، «تسهیلاً» مفعول مطلق تأکیدی است و صفت یا مضاف‌إلیه ندارد.

(عربی دوازدهم، درس ۴)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بندگان شایسته خدا خود را محاسبه کردند پیش از آنکه مورد محاسبه قرار گیرند! («عباد» مبتداست!)

(۲) شرکت‌های عمرانی به خرید ماده‌ای که برای هدفشان مفید است، روی آوردند! («شرکات» مبتداست!)

(۳) دوست من، روزهایی که با غفلت آنها را در معرض نابودی قرار دادی، باز نخواهند گشت! («صدیق» منادی است!)

(۴) دوستم در جستجوی بناهای تاریخی اصفهان است! («صدیقة» مبتداست!)

(عربی دوازدهم، درس ۵)

تاریخ

۸۶. گزینه ۴ صحیح است.

بعد از سفر احمدشاه به اروپا، رضاخان از این فرصت استفاده نمود و اوضاع و شرایط داخلی را برای برداشتن قدم نهایی یعنی رسیدن به سلطنت آماده کرد. او برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری در کشور برقرار شود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۹۴)

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود. کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شده و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

سایر موارد مربوط به قبل از جنگ جهانی دوم می‌باشد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۱۲)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته داریوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد.

در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان، شهاد و جیرفت در کرمان، شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان از جمله این شهرها بودند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶۴ و ۷۵)

۹۵. گزینه ۲ صحیح است.

خشیارشا (پسر و جانشین داریوش) پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد.

کوروش پس از به قدرت رسیدن، به آسیای صغیر لشکر کشی کرد و حکومت‌های لیدی و سایر دولت - شهرهای آنجا را شکست داد و شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی و تمامی آسیای صغیر را به تصرف خود درآورد.

در زمان پادشاهی کمبوجیه (پسر و جانشین کوروش بزرگ) مصر به تصرف هخامنشیان درآمد.

داریوش بزرگ به شرق لشکر کشی کرد و قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند را به قلمرو خود افزود.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۳، ۸۵ و ۸۶)

۹۶. گزینه ۱ صحیح است.

اشکانیان با آسان‌گیری و مدارجویی فرهنگی و دینی، اقوام و فرقه‌های دینی گوناگون و حتی یونانی تباران ایرانی را که در سراسر قلمرو آنها پراکنده بودند، در کنار یکدیگر حفظ کردند.

(تاریخ دهم، صفحه ۹۴)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

در دوره اشکانیان علاوه بر خاندان شاهی، خاندان‌های بزرگ دیگری مانند کارن یا قارن در نهاوند، سورن در سیستان و مهران در ری در قدرت و حکومت سهیم بودند.

جاده شاهی به فرمان داریوش بزرگ احداث شد. این جاده به طول بیش از ۲۴۰۰ کیلومتر، شوش، یکی از پایتخت‌های هخامنشی را به سارد در آسیای صغیر متصل می‌کرد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۲۰)

۹۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) بلاش یکم، اوستا را گردآوری کرد. اوستا در قرن ۴ م، و در زمان شاپور دوم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.

ج) در زمان فرمانروایی خسرو انوشیروان، مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت و در نتیجه آن، جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۸، ۱۴۲ و ۱۴۵)

جغرافیا

۹۹. گزینه ۳ صحیح است.

عوامل تغییردهنده زاگرس در حال حاضر:

عوامل طبیعی: تغییرات اقلیمی - ریزش‌های جوی شدید
عوامل انسانی: احداث سدهای متعدد - احداث جاده‌ها - از بین بردن جنگل‌ها - استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی - گسترش شهرها و روستاها

نکته مهم: در توفان‌های گرد و غبار هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آنها مؤثر است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲۷)

۱۰۰. گزینه ۱ صحیح است.

در ماه‌های سرد سال هوای سرد و سنگین‌تر در مجاورت زمین ساکن است و لایه هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

نکته: در حالت عادی در لایه اولیه جو، (تروپوسفر) با افزایش ارتفاع از سطح زمین، دمای هوا کاهش می‌یابد، از این رو در شرایط عادی، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به سمت بالا صعود کند و جابه‌جا شود.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۰۱. گزینه ۴ صحیح است.

طول دریای خزر حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است. در صورتی که طول خلیج فارس حدود ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر است. یعنی دریای خزر هم در طول و هم در عرض از خلیج فارس بزرگ‌تر است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

۱۰۲. گزینه ۲ صحیح است.

$100 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{جمعیت کل}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$

$$= \frac{2,000,000 - 4,000,000}{8,000,000} \times 100 = 2 \text{ درصد}$$

سال $\frac{70}{4} = 35$ = زمان دو برابر شدن

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱)

$$\text{درصد} = 1 = \frac{1,200,000 - 4,000,000}{8,000,000} \times 100 = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

سال $\frac{70}{1} = 70$ = زمان دو برابر شدن

(۳)

$$\text{درصد} = 75\% = \frac{1,200,000 - 6,000,000}{8,000,000} \times 100 = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

سال $\frac{70}{0.75} \approx 93$ = زمان دو برابر شدن

(۴)

$$\text{درصد} = 1.75 = \frac{2,000,000 - 6,000,000}{8,000,000} \times 100 = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

سال $\frac{70}{1.75} = 40$ = زمان دو برابر شدن

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۰۳. گزینه ۲ صحیح است.

درباره نقش سکونتگاه‌ها به نکته‌های زیر توجه کنید:

امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود.

ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

نکته: نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۸۶)

۱۰۴. گزینه ۴ صحیح است.

محرك اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها: بخش صنعت
بزرگترین بخش صنعتی کشور: نفت و گاز

یکی از شاخصه‌های توسعه یافتگی کشور: خودروسازی
استان‌های یزد، کرمان و اصفهان دارای بیشترین شاغلان این بخش: معدن
(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۹۲، ۹۴ و ۹۵)

۱۰۵. گزینه ۱ صحیح است.

در پنجاه سال اخیر تقاضای حمل و نقل مسافر و بار در جهان رشد چشمگیری داشته است. این تقاضا هم به صورت کمی، یعنی تقاضای افزایش مسیرها و وسایل حمل و نقل مانند جاده‌ها، بنادر، فرودگاه‌ها و هم از نظر کیفی، یعنی بهبود سرعت، کاهش زمان و هزینه‌ها، رفاه و ایمنی بیشتر و ... بوده است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۵۹)

۱۰۶. گزینه ۳ صحیح است.

اختلاف طول جغرافیایی $150 = 90 + 60$
نکته: اگر هر دو شهر در یک نیمکره قرار داشته باشند اعداد را از هم کم می‌کنیم و اگر هر کدام در یک نیمکره باشند اعداد را با هم جمع می‌کنیم:

اختلاف ساعت $10 = 15 - 5$
نکته: چون شهر (الف) در غرب شهر (ب) قرار دارد بنابراین از نظر زمان عقب‌تر است.

بامداد $2 = 10 - 12$
و چون در نیمکره غربی واقع شده است یک روز تقویم را عقب می‌کشیم و در شهر (الف) روز شنبه را داریم.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

در بین عناصر آب و هوایی، حجم بارش و مدت‌زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد. بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.

نکته: باران آرام و کوتاه و آرام و طولانی موجب لغزش زمین می‌گردد.
(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۰)

۱۰۸. گزینه ۱ صحیح است.

خطرات خشکسالی بیش از خشکی است، زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن (خشک یا مرطوب) سازگار شده است و وقتی بارش منطقه کمتر از میانگین می‌شود، موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۸)

۱۰۹. گزینه ۳ صحیح است.

بحران پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد یا جامعه می‌انجامد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) تعریف مخاطره

(۲) تعریف مخاطرات طبیعی

(۴) تعریف مدیریت مخاطرات

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۱۰۰)

۱۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

گروهی از ماهواره‌ها، ماهواره‌های منابع زمینی (لندست) نامیده می‌شوند. آنها تقریباً هر ۲۴ ساعت یکبار به دور کره زمین می‌چرخند و در طول این مدت با استفاده از نور روز از تمام زمین تصویربرداری می‌کنند. بنابراین در مدت یک ماه (۳۰ روز) ۳۰ تصویر می‌توانند از سطح زمین برداشت کنند و تصاویر قرار داده شده در نرم‌افزار گوگل ارث اغلب در طیف مرئی تهیه شده‌اند و پدیده‌هایی را نشان می‌دهند که در سطح زمین با چشم قابل مشاهده هستند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

فلسفه و منطق

۱۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

همه انسان‌ها منطق را بلد هستند اما چون امکان رخ دادن خطا در تفکر وجود دارد آن را دقیق‌تر یاد می‌گیرند. دقت کنیم فردی که منطق را بلد نیست (اکثر انسان‌ها) لزوماً قرار نیست دچار مغالطه شود یا فردی که منطق را بلد است لزوماً از مغالطه مصون نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) منطق مغالطه‌هایی که بر پایه محتوای غلط باشد را بررسی نمی‌کند. این مغالطه‌ها در سایر علوم بررسی می‌شوند.

(۲) بدون دانستن منطق هم می‌توان دچار مغالطه نشد.

(۴) برای درک و آموزش بهتر فلسفه دانستن منطق لازم است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

دلالیت دست تضمینی است زیرا منظور کف دست و انگشتان هست و دلالیت دل اینجا التزامی است و معنای کنایی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مطابقی - مطابقی

(۲) التزامی - التزامی

(۴) مطابقی - مطابقی

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۱۳. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا باید متوجه شویم (الف) و (ب) رابطه عموم و خصوص من‌وجه دارند سپس می‌دانیم که در این رابطه اگر یکی از مفاهیم را متناقض کرده و دیگر مفهوم را به حالت اول نگه داریم باز نسبت آنها عموم و خصوص من‌وجه یا دو دایره متقاطع است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۱۴. گزینه ۱ صحیح است.

تعریف شیر لفظی است زیرا معانی لفظ شیر را بیان کرده‌ایم اما در سایر گزینه‌ها همه تعاریف مصداقی هستند.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

استقرای تمثیلی نوعی استنتاج (نتیجه گرفتن) است که براساس شباهت دو امر جزئی (خاص، محدود) حکمی ارائه می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تمثیل روشی برای توضیح مطالب است نه استقرای تمثیلی.

(۲) استقرای تمثیلی نوعی استدلال استقرایی است، یعنی نتیجه‌ای غیرقطعی دارد این نتیجه می‌تواند درست یا نادرست باشد.

(۴) تمثیل در علوم گوناگون کاربرد دارد و استقرای تمثیلی در زندگی روزمره کاربرد دارد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

قضیه شخصی، قضیه‌ای است که موضوع آن یک مفهوم جزئی باشد. هرگاه لفظ یک کلمه مورد نظر باشد آن مفهوم جزئی است، در این جا لفظ فلسفه مورد نظر است و قضیه شخصی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این جمله انشایی است زیرا جمله نهی است.

(۲) هرگاه موضوع یک اسم جمع بود، اگر محمول برای تک تک افراد موضوع امکان به کار رفتن داشت، قضیه محصوره است و اگر فقط برای کل موضوع به کار رفت قضیه شخصی است. در اینجا نجات‌دهنده بودن می‌تواند برای تک تک دانش‌آموزان به کار برود.

(۳) عید مفهومی کلی است.

(منطق دهم، صفحه ۵۸)

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

در این عبارت، رابطه عکس مستوی بین دو قضیه وجود دارد و اگر قضیه اصل صادق باشد، عکس آن هم صادق خواهد بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در رابطه متداخل با صدق قضیه جزئی، صدق یا کذب قضیه متداخل که یک قضیه کلی است نامعلوم است.

(۳) در رابطه متداخل اگر قضیه کلی صادق باشد، قضیه متداخل آن که یک قضیه جزئی است آن هم صادق خواهد بود.

(۴) در رابطه تناقض با کذب یک طرف صدق طرف دیگر مشخص می‌شود.

(منطق دهم، صفحه‌های ۶۲، ۶۳ و ۶۵ تا ۶۸)

۱۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

مقدمه اصلی هر الف با است می‌شود، با توجه به سالبه بودن نتیجه قیاس، پس مقدمه دیگر باید سالبه باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) و همچنین چون ج در نتیجه علامت مثبت دارد، پس باید در مقدمه دیگر هم مثبت باشد (رد گزینه ۴).

(منطق دهم، صفحه ۷۷)

۱۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

این قضیه اجتماع ندارد زیرا همه فلزات هادی الکتریسته هستند ولی ارتفاع دارد زیرا آب فلز نیست ولی هادی الکتریسته است، پس قضیه مانع‌الجمع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این قضیه هم اجتماع و هم ارتفاع دارد، پس یک قضیه حملی است.

(۳) این قضیه نه اجتماع و نه ارتفاع دارد، پس منفصل حقیقی است. رشدکننده دارای حس همان حیوان است.

(۴) این قضیه اجتماع دارد ولی ارتفاع ندارد، پس منفصل مانع‌الرفع است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

دقت کنید آدم عاقل بودن اینجا به عنوان یک صفت مثبت استفاده نشده است، بلکه حالتی کنایه‌طور دارد و منظورش این است که هر کس با بچه‌ها درست حرف نزند فرد عاقلی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مغالطه توسل به احساسات دارد. دقت کنید اگر دادن یک صفت منفی یا مثبت در جهت تأثیر بر تصمیم‌گیری افراد باشد می‌توان مغالطه مسموم کردن یا تله‌گذاری گرفت. که اینجا برای تأثیر بر احساسات نیست.

(۲) هیچ مغالطه‌ای ندارد، حتی بزرگ‌نمایی، دارد چون حقیقت را بیان می‌کند.

(۳) دقت کنید در مغالطه مسموم کردن باید بدون ذکر دلیل یک صفت منفی را نسبت بدهیم اگر دلیل بیاوریم مغالطه نیست.

(منطق دهم، صفحه ۱۰۸)

۱۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

هراکلیتوس هر دو کاربرد عقل را قبول داشت اما لوگوس را در معنای تفکر به کار نبرد بلکه منظور او از نطق همان کلمه است اما ارسطو نطق را همان تفکر می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دو معنا برداشت می‌کردند.

(۲ و ۳) عباراتی درست ولی بی‌ربط به سوال

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

بزرگان کلیسا در دوره اول دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند و اصولاً معتقد بودند عقل در قلمرو ایمان کاربردی ندارد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۵۶)

۱۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل فعال صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. البته این مدرسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۶۳)

۱۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

همه گزینه‌ها به غیر از گزینه ۴ مفاهیمی غیربديهی هستند که فهم و اثبات آنها نیازمند مقدماتی است، پس در مرحله عقل بالفعل قرار می‌گیرند.

اما اصل امتناع اجتماع نقضین ام‌القضایا یعنی بدیهی‌ترین بدیهی است و در مرحله عقل بالملکه درک می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

از نظر ابن سینا فلسفه، فنی استدلالی و فکری که انسان عالم، وجود را آنچنان که هست، به وسیله این فن به دست می‌آورد و نفس خویش را به کمال می‌رساند و به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی تبدیل می‌شود و مستعد رسیدن به سعادت نهایی، به اندازه طاقت بشری می‌گردد.

از نظر فارابی بهترین مدینه‌ها، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد.

با مقایسه این دو عبارت درمی‌یابید که هدف فلسفه و هدف تشکیل جامعه سوق دادن انسان به سمت کمال و سعادت خویش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مدینه فاضله برای همه مردم است.

(۳) عبارت درستی است، ولی ارتباطی به حکمت مشا ندارد.

(۴) نظریه مدینه فاضله متعلق به فارابی است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۷۳ و ۷۶)

۱۲۶. گزینه ۳ صحیح است.

به نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. پس طبیعت مطلقاً یعنی بدون قید و شرط به کمال خود نمی‌رسد.
(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

ذات نخستین و نور مطلق، فقط خداست و بقیه موجودات درجاتی از نوراند چه مجرد و چه مادی.
اگر دقت کنید متوجه خواهید شد که گزینه‌های ۲ و ۴ متناقضند.
(فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۴)

۱۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

در درس یک یاد گرفتیم از هر واقعیتی دو مفهوم به دست می‌آوریم. وجود و ماهیت، و مفهوم ماهیت، در هر شیئی با شیء دیگر متفاوت است؛ یکی اسب است، دیگری درخت است، اما مفهوم وجود در همه اشیا یکی است. ملاصدرا این نکته را با اصل اصالت وجود تلفیق کرد و گفت: حال که اصالت با وجود است، نه با ماهیت، و وجود هم امر مشترک و واحد میان همه اشیاست، پس حقیقت، یکی بیش نیست و جایی برای تكثر واقعی در عالم وجود ندارد.
(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

سفر چهارم، سفر در خلق است با حق: در این سفر سالک می‌کوشد به کمک حق مردم را هدایت کند و آنها را نیز سالک راه حق نماید. ملاصدرا نیز بخش چهارم کتاب خود را به «علم‌النفس» و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به معاد اختصاص داده است.
(فلسفه دوازدهم، صفحه ۹۱)

۱۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

علامه طباطبائی، هرگاه از تهذیب نفس و سیر و سلوک معنوی سخنی به میان می‌آید، اظهار می‌کند که ما هر چه داریم از مرحوم قاضی داریم، ایشان حتی روش تفسیری خود را که روش تفسیر قرآن به قرآن است، از مرحوم قاضی آموخته بود.
(فلسفه دوازدهم، صفحه ۱۰۳)

اقتصاد

۱۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

تعداد محصولات فروخته شده $\times$ قیمت هر واحد محصول = درآمد
توجه: طبق صورت مسئله ۲۵ درصد از محصولات فروخته شده است.
درآمد را براساس تعداد محصولات فروخته‌شده محاسبه می‌کنیم.

$$75 = 300 \times \frac{25}{100} = \text{تعداد محصولات فروخته‌شده}$$

$$[\text{تعداد محصولات تولیدشده}] \times \frac{25}{100}$$

(رد گزینه‌های ۲ و ۴) تومان $3,000,000 = 40,000 \times 75 =$ درآمد
توجه: برای محاسبه سود یا زیان هزینه تولید تمام محصولات محاسبه می‌شود.

$$\text{تومان } 10,000 = \frac{1}{4} \times 40,000 = \text{هزینه تولید هر محصول}$$

تومان $3,000,000 = 10,000 \times 300 =$ هزینه تولید تمام محصولات
(سود نداشته است) $0 = 3,000,000 - 3,000,000 =$ سود یا زیان
↓
هزینه - درآمد

(رد گزینه ۱)

(اقتصاد دهم، صفحه ۸)

۱۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

طبق صورت سوال از آنجا که دیگر به تنهایی پاسخگو نیستند به فکر تغییر کسب و کار خود به نوعی شرکت می‌افتند.
بررسی گزینه‌ها:
گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ مربوط به کسب و کار شرکت است.
گزینه ۲ کسب و کار شخصی شما، مشابه بیشتر کسب و کارهای شخصی کوچک‌مقیاس است.
(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال در کشور C:

$$\text{واحد پولی } 84 = 240 \times \frac{35}{100}$$

↓
منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال در کشور B

منابع لازم برای تولید یک دستگاه رایانه در کشور A:

$$\text{واحد پولی } 56 = 84 \times \frac{2}{3}$$

↓
منابع لازم برای تولید یک دستگاه یخچال در کشور C

بررسی عبارت‌ها:

الف) کشور C برای تولید یک دستگاه یخچال کمترین هزینه را داشته است ← در تولید یخچال نسبت به کشور A و B مزیت مطلق دارد.
(رد گزینه‌های ۱ و ۲)
کشور A بین دو کالای خود، رایانه را با هزینه‌ای کمتر نسبت به یخچال تولید می‌کند و منابع کمتری را برای تولید صرف می‌کند. ← مزیت نسبی دارد. (رد گزینه ۴)

نکته: مزیت مطلق یعنی مقرون به صرفه‌تر بودن تولید یک محصول در یک کشور یا منطقه در مقایسه با سایر کشورها یا مناطق در شرایط کاملاً یکسان، اما مزیت نسبی یعنی مقرون به صرفه‌تر بودن تولید یک محصول در یک کشور در مقایسه با سایر محصولات همان کشور.

ب) یک کشور علاوه بر رعایت مزیت مطلق و نسبی باید نکات دیگری را نیز رعایت کند تا به استقلال اقتصادی برسد، مانند اینکه صادرات خود را به کشورهای گوناگون بفروشد و کالاهای مورد نیاز خود را از کشورهای گوناگون بخرد، از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور داشته باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲، ۷۳ و ۷۷)

۱۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

الف) میزان بالای بیکاری، دولت را مجبور می‌کند تا پول بیشتری را صرف برنامه‌های اجتماعی مانند بیمه بیکاری و کمک به تغذیه خانواده‌های نیازمند کند، در حالی که درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها کاهش یافته است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
ب) بسیاری از کشورهای جهان درگیر مسائل مرتبط با فقر و نابرابری‌اند. حتی کشورهای با درآمد بالا نیز دست به گریبان نابرابری اقتصادی‌اند. (رد گزینه ۳)

ج) بیکاری ساختاری: نوعی از بیکاری که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد، ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) بی‌توجهی سرمایه‌های انسانی و اجتماعی (دوره قاجار) - کشورهای اروپایی به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند. (دوره پایانی حکومت صفویه یا نیمه دوم حکومت صفویه) - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود، تصور درستی نداشتند. (دوره پایانی حکومت صفویه یا نیمه دوم حکومت صفویه) (رد گزینه ۱)
(۳) حضور گسترده دولت در اقتصاد (دوره پهلوی) - حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود، تصور درستی نداشتند. (دوره پایانی حکومت صفویه) - واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان (دوره پهلوی) (رد گزینه ۳)
(۴) برقراری خطوط تلگراف در اروپا (دوره قاجار) - تأسیس مدارس علمی (نیمه اول حکومت صفویه) - ایجاد زیرساخت‌های مواصلاتی مانند راه‌آهن (دوره پهلوی) (رد گزینه ۴)

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) کسی که مدبرانه و هوشمندانه خرید می‌کند و قیمت‌ها و محصولات را ارزیابی می‌کند، می‌تواند با صرفه‌جویی، کالا و خدمات باکیفیت‌تری (نه بیشتر) تهیه کند. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
(ب) برای مدیریت بهتر موجودی پول می‌توانید در ابتدا همه مخارجی (نه درآمد) را که در طول هفته دارید در جدولی ثبت کنید. (رد گزینه ۴)
(ج) هدایت پسماند غذاها به دستگاه خانگی تبدیل‌کننده آنها به کود کشاورزی (کمپوست)، از جمله مدیریت انجام فرایندهای مختلف مصرف است.

(د) در اوراق مشارکت علاوه بر آنکه به این اوراق مالی، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد، قابل خرید و فروش نیز هستند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۴۲، ۱۴۹ و ۱۵۷)

۱۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

درآمد تولیدکننده در نقطه A

$$= \overbrace{175,000,000}^{250 \times 700,000} + \overbrace{240,000,000}^{200 \times 1,200,000}$$

قیمت هر عدد لوستر قیمت هر عدد آباژور تولید آباژور تولید لوستر

درآمد تولیدکننده در نقطه A = 415,000,000

سود یا زیان تولیدکننده

$$\text{زیان} = 230,000,000 - 415,000,000 = -185,000,000$$

به دلیل اینکه هزینه < درآمد $\rightarrow$ در نتیجه تولیدکننده زیان کرده است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

نظم، انضباط، پایداری اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد

دارای ویژگی $\rightarrow$ پرانگیزه (رد گزینه ۲)

اگر کارآفرین (تولیدکننده) نقطه G را که در سمت چپ (داخل) منحنی مرز امکانات تولید است، انتخاب کند با ناکارایی مواجه می‌شود. یعنی نتوانسته است منابع را به شکل کارایی، مدیریت و هماهنگ کند در نتیجه فاقد ویژگی «سازمان‌دهنده» است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶، ۸ و ۳۶)

۱۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

در قیمت‌های بالاتر از تعادلی کمبود تقاضا یا مازاد عرضه را داریم.

$$20 = 40 - 20 = \text{میزان کمبود تقاضا} \rightarrow \text{در قیمت } 150 \text{ تومان (الف)}$$

(رد گزینه‌های ۱ و ۴)

$$35 = 45 - 10 = \text{میزان کمبود عرضه} \rightarrow \text{در قیمت } 60 \text{ تومان (ب)}$$

(رد گزینه ۲)

$$15 \rightarrow \text{تولید کالا در قیمت } 70 \text{ (ج)}$$

$$10 = 25 - 15 \quad 25: \text{تولید کالا در قیمت تعادل}$$

نکته: برای محاسبه درآمد در نقاط مختلف میزان کالای فروخته شده را در قیمت ضرب کنید. یعنی اگر در نقطه‌ای میزان عرضه ۴۰ و تقاضا ۵۰ عدد کالا باشد، فقط ۴۰ عدد کالا به فروش می‌رود یا اگر عرضه ۳۰ و تقاضا ۲۰ عدد کالا باشد، فقط ۲۰ عدد کالا به فروش می‌رسد. از این مثال به این نکته کلی می‌رسیم که: عدد کوچک‌تر $\times$ قیمت

$$\text{تومان } 3000 = 150 \times 20 = \text{درآمد در قیمت } 150 \text{ (د)}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۵۱)

۱۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

محاسبه قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده:

$$\text{(نرخ مالیات } \times \text{ قیمت در هر مرحله) + قیمت در هر مرحله}$$

(د) قیمت در مرحله دوم ۶۰۰۰ است.

$$6600 = 6000 + (6000 \times \frac{10}{100}) = \text{قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده}$$

(رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ج)

$$\text{نرخ مالیات } \times \text{ قیمت محصول} = \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده}$$

در مرحله سوم توسط فروشنده در مرحله سوم

$$1000 = 10000 \times \frac{10}{100}$$

(رد گزینه ۲)

(ب)

$$200 = 2000 \times \frac{10}{100}$$

نکته: اعتبار مالیات بر ارزش افزوده هر مرحله مالیات پرداختی مرحله قبل است.

توجه کنید اعتبار مالیات بر ارزش افزوده مرحله اول همیشه صفر است.

(ه)

$$\text{مالیات بر ارزش} - \text{مالیات بر ارزش} = \text{مالیات بر ارزش افزوده خالص}$$

افزوده مرحله قبل - افزوده هر مرحله جمع آوری شده هر مرحله

$$800 = 1000 - 200$$

(الف) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده:

$$1800 = 200 + 400 + 400 + 800$$

نکته: مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده تمام مراحل برابر است با مالیات بر ارزش افزوده مرحله آخر.

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۳)

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$\text{هزینه سبد بازار در سال } 99 \times \frac{2}{3} = \text{هزینه سبد بازار در سال } 98$$

$$\text{تومان } 5820 = \text{هزینه سبد بازار در سال } 1400$$

$$99 \text{ cpi} = \text{cpi}_{1400}$$

۱۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

کشورهای پیشرفته بیکاری کمتر دارند.

در محاسبه تولید ناخالص داخلی، تنها کالاها و خدمات نهایی را در نظر می‌گیریم زیرا بخش زیادی از کالاها و خدمات واسطه‌ای در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند.

در کشورهای پیشرفته قیمت‌ها از ثبات نسبی برخوردار هستند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۰، ۱۲۴ و ۱۲۶)

(الف)

$$cpi_{99} = \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸} - \text{هزینه سبد بازار در سال ۹۹}}{\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸}} \times 100$$

$$cpi_{99} = \frac{x - \frac{2}{3}x}{\frac{2}{3}x} \times 100 \Rightarrow cpi_{99} = \frac{3x - 2x}{\frac{2}{3}x} \times 100$$

$$cpi_{99} = \frac{\frac{x}{3}}{\frac{2}{3}x} \times 100 = \frac{\cancel{3}x}{\cancel{2}x} \times 100 = 100\%$$

$$cpi_{99} = 100\%$$

$$cpi_{1400} \Rightarrow$$

$$\frac{100}{100} = \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۹} - \text{هزینه سبد بازار در سال ۱۴۰۰}}{\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۹}}$$

$$\frac{1}{1} = \frac{58200 - x}{x} \Rightarrow \frac{1}{1} = \frac{58200 - x}{x} \Rightarrow x = 58200 - x$$

$$\Rightarrow x + x = 58200 \Rightarrow 2x = 58200 \Rightarrow x = \frac{58200}{2} = 29100$$

تومان ۲۹۱۰۰ = هزینه سبد بازار در سال ۹۹

(گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

$$\text{تومان } 19400 = \frac{2}{3} \times 29100 = \text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸}$$

توجه: در مورد (الف) هزینه سبد بازار سال ۹۹ را به ریال خواسته است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۱)

۱۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

یک کارآفرین برای راه‌اندازی کسب و کاری باید توانایی مالی لازم را داشته باشد.

سایر گزینه‌ها صحیح است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۵)

۱۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) دولت‌ها منابع مورد نیاز خود را در بازار عوامل تولید فقط از خانوارها که صاحبان عوامل تولید هستند، خریداری می‌کنند.

(۳) در بازار محصولات، فقط بنگاه‌ها فروشنده هستند و خانوارها خریدار هستند.

(۴) پرداخت یارانه نقش حمایتی دارد و دولت در ازای پرداخت یارانه مالیات دریافت نمی‌کند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۵۹)

۱۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

در فضای جهانی اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است، زیرا اقتصاد تک محصولی در مواقع بحران، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری در مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد.

(اقتصاد دهم، صفحه ۷۷)

۱۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

اگر با افزایش نقدینگی تولید افزایش پیدا نکند، با تورم مواجه هستیم ولی در صورتی که افزایش تولید و افزایش نقدینگی با هم هماهنگ باشند، تورم ایجاد نمی‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)